ARCHIWUM
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WE LWOWIE
DZIAŁ III. — TOM I. — ZESZYT 6–8.

SPIS SYSTEMATYCZNY GATUNKÓW I RAS ZWIERZĄT KRĘGOWYCH FAUNY WSCHODNIEJ SYBERYI

NAPISAŁ

BENEDYKT DYBOWSKI

WE LWOWIE
NAKŁADEM TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO POD ZARZĄDEM J. FILIPOWSKIEGO
1922.
Skład główny wydawnictw Towarzystwa utrzymują: we Lwowie i w Warszawie Gubrynowicz i Syn, w Krakowie Gebethner i Sp.

ARCHIWUM
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WE LWOWIE
DZIAŁ III. — TOM I. — ZESZYT 6–8.

SPIS SYSTEMATYCZNY
GATUNKÓW I RAS
ZWIERZĄT KRĘGOWYCH
FAUNY WSCHODNIEJ SYBERYI

NAPISAŁ

BENEDYKT DYBOWSKI

WE LWOWIE
NAKŁADEM TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO POD ZARZĄDEM J. FILIPOWSKIEGO
1922.
Skład główny wydawnictw Towarzystwa utrzymują: we Lwowie i w Warszawie Gubrynowicz i Syn, w Krakowie Gebethner i Sp.

Spis systematyczny ssawców wschodnio-syberyjskich.

Zestawił

Benedykt Dybowski.

Wstęp.

Mieliśmy zamiar wspólnie pracować ze znakomitym znawcą osteologii zwierząt ssących, ziomkiem naszym, sądzonym do batalionów syberyjskich, jako rekrut, za branie udziału w powstaniu. On jako niepełnoletni, nie ukończywszy kursu gimnazyalnego, własną pracą samouka dosięgnął szczytów wiedzy w zakresie geologii i osteologii ssaków. Z tym nieporównanym badaczem Janem Czerskim projektowaliśmy opracować faunę ssawców Wschodniej Syberyi.

Motywem do tej pracy było z mojej strony przeświadczenie, nabyte na podstawie badań ornitologicznych, wykazujących dowodnie, że gatunki europejskie, spotykane na przestrzeni Syberyi wschodniej, różnią się od typowych form, żyjących w Europie. Ponieważ takie same warunki, powodujące zmianę, istnieją i dla ssawców, więc też i rezultaty powinne być takie same. Czy te różnice będą znaczne i obejmować mają wszystkie gatunki, czy tylko formy bardziej plastyczne, lub terytoryalnie rozdzielone od europejskich, czyli odosobnione, jak naprzykład rozmieszczenie Cedrów albo Modrzewi, a następnie same różnice: czy one będą mogły służyć dla nadania formom wartości gatunków, albo odmian jedynie, to było rzeczą mniejszej wagi, chodziło nam tylko o wykazanie różnic,

chociażby one były jak najmniejsze, albo o dowód, że one nie dają się wykazać wcale.

Obserwacye moje w czasie gromadzenia materyału, musiały być z konieczności pobieżne, tylko, zaznaczyłem jedynie, że dana forma, ma być dokładnie zbadana, tę formę nazywałem odmianą (varietas) i nadawałem prowizorycznie jakąś nazwę, tak np. Jeż europejski, Erinaceus europaeus L. z Zachodniej Syberyi, uznany został przez Erxlebena za nowy gatunek i nazwany Jeżem syberyjskim, Erinaceus sibiricus Erxl. Ten nowy gatunek jest terytoryalnie oddzielony obecnie od Jeża daurskiego, otóż nazwałem go prowizorycznie, Jeżem daurskim, Erinaceus dahuricus. Takim samym sposobem nazwałem Kreta irkuckiego: Talpa europaea var. irkutensis. Jelenia amurskiego, Cervus elaphus L. var. Czerskii, (zanim opis mój tej formy ogłoszony został, opisał go Bolan pod nazwą C. Luehdorfi). Jelenia ussuryjskiego opisanego przez Przewalskiego jako Cervus axis Erxl., nazwałem Cervus Taczanowskii, (Taczanowski na podstawie mego opisu dał mu nazwę Cervus Dybowskii) etc.

Otóż mieliśmy rozpocząć badania nasze od form, którym nadałem prowizoryczne nazwy. Znaczny materjał osteologiczny zdołałem przesłać na ręce Czerskiego do Irkucka. Czerski odkrył w jaskini położonej w pobliżu Niżnieudińska, niezmiernie interesującą faunę paleontologiczną, z czasów lodowcowych pochodzącą, wszystkie gatunki były w stanie mumifikacyi suchej zachowane, na wielu okazach nawet sierść była utrzymana. (Fotografie większej części okazów wykonałem bawiąc w Irkucku). Gatunki z peryodu lodowcowego, okazały się odmienne od ówczesnych, z peryodu obecnego, były nawet nowe rodzaje Antylop i Jeleni.

Mieliśmy więc materyał olbrzymi do opracowania. Niestety cały ten materyał spłonął w czasie niezwykłego w swym ogromie pożaru miasta Irkucka. Wszystkie zbiory geologiczne, paleontologiczne, zoologiczne, antropologiczne zniszczone zostały a zarazem i nasze nadzieje na możność pracy w kierunku wyżej wskazanym. W moim ręku pozostały tylko spisy zwierząt ssących, układałem je na podstawie własnych obserwacyj, a zarazem opierałem się na źródłowych pracach drukiem ogłoszonych przez rozmaitych autorów rosyjskich i japońskich.

Obecnie ten spis zwierząt ssących Wschodniej Syberyi uzupełniony według możności, oddaję do ogłoszenia go drukiem, on

pozwala objąć całokształt fauny a zarazem daje poznać ile to jeszcze form nie zostało ściślej zbadanych dotąd.

Zbiory moje kamczackie już po pożarze Irkucka kolekcyonowane, oddałem na własność gabinetu zoologicznego Uniwersytetu Lwowskiego, oby się one doczekały godnych pracowników.

Z nazw używanych przez miejscową ludność, podaję tu tylko: 1) Rosyjsko-syberyjskie i 2) Burjackie. Nazwy używane przez innych tubylców Syberyi Wschodniej, wraz z wymiarami zwierząt, któreśmy wykonali wspólnie z Wiktorem Godlewskim, oddane do przechowania Czerskiemu w muzeum przyrodniczem irkuckiem, zniszczone zostały w czasie pożaru miasta 1879 r.

Spis systematyczny ssawców ze Wschodniej Syberyi.

Na przestrzeni od rzeki Jenisieja, po wody oceanu Spokojnego wraz z przybrzeżną jego częścią.

I. Chiroptera.

1. Rhinolophus ferrum equinum. Schreb. (Nietopyr. Riumsze Burj). Okolice Władywostoka.

2. Plecotus auritus L. (Nietopyr). Okolice Onona, Arguni, Amuru, Ussuri.

3. Vesperugo serotinus. Schreb. (Nietopyr). Okolice Onona, Arguni, Amuru, Ussuri.

4. Vesperugo sinensis. Nils. (Nietopyr). Okolice jeziora Chanka.

5. Vesperugo borealis. Nils. (Nietopyr). Na całej przestrzeni aż do Kamczatki.

6. Vesperugo noctula. Schreb. (Nietopyr). Okolice Strielok wschodniej Syberyi. (Zatoka Strielok).

7. Vesperugo pipistrellus. Schreb. (Nietopyr). Daurya.

8. Vespertilio Daubentoni. Leisler. (Nietopyr). Okolice Bajkału i Daurya.

9. Vespertilio emarginatus. E. Geof (Nietopyr). Daurya.

10. Vespertilio Nattereri. Kuhl. (Nietopyr). Dolina Irkutu.

II. Insectivora.

11. Erinaceus sibiricus. Erxl. (Joż albo Jeż). Okolice Jenisieja.

var. dahuricus. Dyb. in lit. (Joż albo Jeż). Daurya.

12. Erinaceus auritus Pall. (Joż albo Jeż). Daurya?

13. Erinaceus dealbatus. Swinh. (Joż albo Jeż). Wybrzeża morza Mandżurskiego.

14. Sorex araneus L. (Ziemlarojka. Moryn Chałaganan, Burj.) wszędzie oprócz Kamczatki.

15. Sorex minutus L. (Ziemlarojka. Moryn Chałaganan, Burj.) Wszędzie i na Kamczatce.

16. Crossopus fodiens Pull. (Ziemlarojka). Od Bajkału po wybrzeża morza Mandżurskiego.

17. Crocidura murina L. (Ziemlarojka). Południowa część kraju Ussuryjskiego.

18. Scaptochirus (Talpa) moschatus. A. M. Edw. (Miedwiedka). Południowa część kraju Ussuryjskiego.

19. Parascaptor (Talpa) leptura. Thomas. (Miedwiedka). Południowa część kraju Ussuryjskiego.

20. Mogera (Talpa) wogura Temm. (Miedwiedka). Amur, kraj Ussuryjski.

21. Talpa europaea L.

var. irkutensis Dyb. in lit. (Miedwiedka). Okolice Irkucka.

22. Talpa altaica. Nikolski. (Miedwiedka). Góry Altajskie, Sajańskie.

III. Carnivora.

Ursus arctos L. (Miedwied'. Chara-grugoon Burj.)

23. Ursus arctos var. sibiricus Dyb. in lit. Okolice Bajkału.

24. Ursus arctos var. collaris F. Cuv. Daurya.

25. Ursus arctos var. piscator Pucher. Kamczatka.

26. Ursus arctos var. behringianus Midd. Ochockie wybrzeża, Kamczatka.

27. Ursus arctos var. Middendorffii Merriem. Kamczatka.

28. Ursus arctos thibetanus F. Cuv. Kraj ussuryjski.

29. Thalasarctos maritimus Desm. (Biełyj Miedwied'). Wybrzeża oceanu lodowatego.

Meles taxus Bodd, (Borsuk. Dorohun Burj).

30. Meles taxus var. sibiricus Dyb. in lit. Okolice Bajkału, Daurya.

31. Meles anakuma Temm., M. amurensis Schrenck. Amur, Ussuri.

Gulo luscus, G. borealis Nils. (Rosomaka. Żygen. Burj).

32. Gulo sibiricus Pall. (Rosomaka). Okolice Bajkału.

33. Gulo kamtschaticus Dyb. in lit. (Rosomaka). Kamczatka.

Mustela martes L. (Lesnoj Charok).

34. Mustela altaica Pall. (Lesnoj Charok). Góry Sąjańskie.

35. Mustela flavigula Bodd. (Amurskij Charok). Amur, Ussuri.

Mustela zibellina L. (Sobol. Buługu. Burj.)

36. Mustela zibellina var. baicalensis Dyb. in lit. Okolice Bajkału.

37. Mustela zibellina var. amurensis Dyb. in lit. Amur, Ussuri

38. Mustela zibellina var. kamtschatica Dyb. in lit. Kamczatka.

39. Putorius sibiricus Pall. (Kałanok. Uin boron arba Burj.) Okolice Bajkału, Daurya.

40 Putorius Davidianus A. M. Edw. (Zołtyj Charok). Południowy kraj Ussuryjski.

41. Putorius Ewersmanni Lesson. (Kuzun-budun Ros. i Burj.) Okolice Bajkału, Ingoda Onon.

Putorius erminea L. (Gornostaj. Uin, Burj).

42. Putorius erminea var. sibirica Dyb. in lit. Cała Syberya wschodnia.

43 Putorius erminea var. kamtschatica Dyb. in lit. Kamczatka.

44. Jctis (Putorius) nivalis L. (gale Pall.). (Łaska). Wschodnia Syberya.

45. Jctis nivalis var. kamtschatica Dyb. in lit. Kamczatka.

46. Jctis alpina Gebler (Żołtaja Łaska). (Gołoj Chołongoj, Burj). Daurya.

47. Jctis altaica Pall. (Gornaja Łaska). Góry Sajańskie.

Lutra vulgaris Erxl. (Wydra. Kałun. Burj).

48. Lutra vulgaris var. baicalensis Dyb. in lit. Okolice Bajkału.

49. Lutra vulgaris var. amurensis Dyb. in lit. Amur, Ussuri.

50. Lutra vulgaris var. kamtschatica Dyb. in lit. Kamczatka

Enhydra lutris L. (Lutra marina Steller. Morskoj Babior).

51. Enhydra lutris. Stelleri Less. Wyspy Komandorskie.

52. Enhydra lutris kamtschatica Dyb. in lit. Południowe wybrzeża Kamczatki.

Canis familiaris L. (Sabaka. Nochoj Burj).

53. Canis familiaris var. buraetus Dyb. in lit. Daurya.

54 Canis familiaris var. tungusus Dyb. in lit. Okolice Bajkału północno-wschodnie.

55. Canis familiaris var. kamtschatica Dyb. in lit. Kamczatka.

56. Canis familiaris var. lomutensis Dyb. in lit. Góry południowej Kamczatki.

Canis lupus L. (Wołk Szono Burj).

57. Canis lupus var. orientalis Auct. (Lesnoj wołk). Lasy Syberyi wschodniej.

58 Canis lupus var. argunensis Dyb. in lit. (Stiepnoj wołk). Stepowe przestrzenie Dauryi.

59. Canis lupus var. kamtschaticus Dyb. in lit. (Biełyj wołk). Kamczatka.

60. Canis laniger Hodgs. (Stiepnaja sabaka). Kraj południowo Ussuryjski.

61. Nyctereutes procyonoides Gray. (Jenotowaja sabaka). Kraj Ussuryjski.

Vulpes alopex L. (Canis vulpes L,) (Lisica Arata Burj).

62. Vulpes alopex var. sibiricus Dyb. in lit. (Sibirskaja lisica). Okolice Bajkału.

63. Vulpes alopex var. ussuriensis Dyb. in lit. (Drewiesnaja lisica) nie kopie w ziemi lecz zakłada gniazda w dziuplach drzew, łazi po drzewach. Błotniste przestrzenie Ussuryjskiego kraju.

64. Vulpes alopex var. kamtschatica Dyb. in lit. Kamczatka.

Każda z tych 3 odmian ma pododmiany barwne: a) crucigerus Bris. (Krestowka), b) niger Wagn. c) albus Pall. etc. (czornoburaja i biełaja lisica).

Vulpes lagopus L. (Piesiec).

65. Vulpes lagopus var. albus, Dyb. in lit. (Biełyj Piesiec). Kamczatka, wyspy Komandorskie.

66. Vulpes lagopus var. niger. Dyb. in lit. (Czornyj Piesiec). Wyspy Komandorskie.

67. Vulpes corsac L. var. dahuricus, Dyb, in lit. (Korsak Chierse Burjat). Daurya.

68. Cuon (Canis) alpinus Pall. (Lesnaja sabaka). Góry Sojańskie i Bajkalskie. (Suubry Burj).

69. Felis leopardus uncia. Schreb. (Irbis). Amur i Ussuri.

70. Felis leopardus pardus L. var. orientalis Schleg. (Piatnistaja Tigra). Amur, Ussuri.

71. Felis oncoides microtus A. M. Edw. Amur.

72. Felis tigris L. var. mongolica Less. var. orientalis Auct. (Babr [1] Tigra). Wschodnia część kraju Amurskiego i Ussuryjskiego.

73. Felis manul Pall. (Manul). Daurja..

Felis catus L. (Koszka).

74. Felis catus domestica Bris.

75. Lynx. Felis lynx L. var. baicalensis Dyb. in lit. (Ryś). Góry Sajańskie i Bajkalskie. (Szaluhun Burj).

IV. Pinnipedia.

76. Eumetopias (Otaria) Stelleri Less. (Siwucz). Sachalin, Kamczatka, wyspy Komandorskie.

77. Callorhinus ursinus L. var. Krascheninnikowii Less. (Kotik). Sachalin. Wyspy Komandorskie.

78. Trichechus orientalis Dyb. in lit. Tr. Dybowskii. Czerski in lit. (Mors) Kamczatka.

79. Erignatus (Phoca) barbatus Fabr. (Łachtak) var. Lepechini Less. Morze Ochockie. Ujście Amuru.

80. Histriophoca (Phoca) fasciata Zimm. (Kryłatka. Szeksza). Morze Behringa. Morze Ochockie.

81. Pusa (Phoca) foetida Fabr. (Ph. annelata Nilss. equestris Pall.). (Nierpa). Morze Behringa i Ochockie.

82. Phoca vitulina L. var. ochotensis Dyb. in lit. (Nierpa). Morze Ochockie.

83. Phoca chorisi Less. (Piestruszka). Morze Behringa.

[1] Nazwa Babr stała się powodem następującego zdarzenia. Władze miasta Irkucka prosiły o pozwolenie ustanowienia pieczęci z godłem „Babr (Tygrys) trzymający w pysku sobola“. W Petersburgu wykonano pieczęć, lecz sądząc, że Babr jest to Bóbr, więc zamiast Tygrysa wyrzeźbiono Bobra z sobolem w pysku. Bobrów niema w gubernii Irkuckiej.

84. Phoca baicalensis Dyb. (Phoca sibirica Georgi. Nomen nudum). (Nierpa). Bajkał. (Chap. Burj.)

85. Phoca oronensis Dyb in lit. (Phoca sibirica Georgi Nomen nudum). Jezioro Oron.

86.? Pagophilus (Phoca) groenlandicus Fabr. (Obecność tej formy nie pewna).

V. Rodentia.

87. Sciuropterus volans L. var. sibiricus Desm. (Letiaga. Ołbo. Burj). Daurja, Amur, Ussuri.

88. Rhinosciurus Davidianus, A. M. Edw. (Kitajskaja Biełka). Południowy kraj Ussuryjski.

89. Sciurus vulgaris L. var. varius Pall. (Biełka. Chyrmy Burj). Od Bajkału na wschód.

90. Tamias asiaticus Gm. striatus L. Pall. (Burunduk. Gyrchy Burj). Wschodnia Syberya prawie cała.

91. Tamias uthénsis Pall. ochotensis Midd. Wybrzeża morza Ochockiego.

92. Colobotis (Spermophilus) empetra Pall., phaegnatus Richards. (Jewraszka). Kamczatka.

93. Colobotis Ewersmanni Brdt. (Suslik, Jewraszka). Okolice Bajkału, Daurya, Amur.

94. Colobotis Richardsoni Sabine, var. kamtsćhatensis. Dyb. in lit. (Kamczatka).

95. Spermophilus leucostictus Brdt. (Suslik). (Urchu. Burj). Okolice Irkucka, Lena. (Zumura. Burj).

96. Spermophilus erythrogenys Brdt. Góry Sajańskie.

97. Spermophilus dauricus Brdt. Daurya stepowa. (Urchu Burj).

98. Arctomys bobac Pall. Schreb. var. sibirica Büchn. (Tarbagan). Góry Sajańskie i Bajkalskie.

99. Arctomys dahurica Dyb. in lit Daurskie stepy.

100. Arctomys kamtschatica Brdt. (Tarbagan). Kamczatka.

101. Castor canadensis Kuhl. var. anadyrensis Dyb. in lit. (Anadyrskij babior). Anadyr? Czy istnieją bobry w rzece Anadyrze jest rzeczą wątpliwą; przywożą skóry pod tą nazwą, lecz one pochodzić mogą z Ameryki, Czukcze prowadzą handel z Ameryką i tą drogą dostają się one na Syberyę. Parę kawałków szczęk

Bobra dostałem na Kamczatce, wydały się odmienne od europejskich. Fakt obecności Bobrów w rzece Anadyrze musi być sprawdzony.

102. Gerbillus brevicaudatus A. M. Edw. (Kucaja Krysa). Południowa część kraju Ussuryjskiego.

103. Epimys (Mus) curaco. Pall. (Kitajskaja Krysa). Południowa Daurja. (Chara-chu. Burj).

104. Epimys (Mus) decumanus Pall. (Krysa. Uchur Burj). Wszędzie pospolity i ogromnie szkodliwy.

105. Epimys (Mus) plombeus A. M. Edw. (Czornaja Krysa). Południowa część kraju Ussuryjskiego.

106. Mus. sylvaticus L. (Lesnaja Mysz). Okolice Bajkału, Daurja.

107. Mus. Wagneri. Ewersm. Południowa część Dauryi.

108. Mus. musculus L. (Mysz. Myszka. Kałaganan Burj). Wszędzie obecna.

109. Micromys (Mus) agrarius Pall. (Kałtaraja Mysz). Okolice Bajkału, Daurya, Amur.

110. Micromys (Mus) minutus Pall. (Ryżaja Myszka. Uru hulty. Burj). Okolice Bajkału, Daurya, Amur.

111. Cricetus songarus Pall. (Stiepnoj szczenok. Orok-sahan Burj). Daurya.

112. Cricetns furunculus Pall. (Stiepnaja Czyndantskaja Krysa). Daurya.

113. Lemmus obensis Brdt. (Leming). Kamczatka. Północna Syberya.

114. Lemmus schisticolor Lilljeb. Wybrzeża morza Ochockiego i morza Behringa.

115. Dicrostonyx (Myodes) torquatus Pall. Wybrzeża morza Ochockiego i morza Behringa.

116. Evotomys (Arvicola) rutilus Pall. (Palowka. Urgynczy Burj). Daurya, Kamczatka.

117. Evotomys (Arvicola) amurensis Schrenck. Amur.

118. Evotomys (Arvicola) rufocanus Sundevall var. kamtschatkensis Palakow. Kamczatka.

119. Evotomys (Arvicola) Wozniesienskii Palakow. Kamczatka.

120. Evotomys (Arvicola) russatus Radde. Góry Sajańskie.

121. Microtus (Arvicola) oeconomus Pall. Okolice Bajkału, Daurya, Amur.

122. Microtus (Arvicola) kamtschaticus Pall. Kamczatka.
123. Microtus (Arvicola) gregalis Pall. Daurya, Czyndant.
124. Microtus (Arvicola) saxatilis Pall. Daurya.
125. Microtus (Arvicola Raddei Palakow. Daurya.
126. Microtus (Arvicola) macrotis Radde. Daurya.
127. Microtus (Arvicola) mongolicus Radde. Daurya.
128. Microtus (Arvicola) Maximowitschi Schrenck. Amur.
129. Microtus (Arvicola) Middendorffi Palakow. Tajmyr.
130. Microtus (Arvicola) Nordenskiöldi Palakow. Tajmyr.
131. Paludicola terrestris L, amphibius Desm. Od Bajkału po Kamczatkę.
132. Phacomys Brandti Radde. Daurya.
133. Sminthus vagus Pall. subtilis Pall. (Dołgochwostaja Myszka). Góry Bajkalskie.
134. Siphneus (Spalax) aspalax Pall. (Sieraja Miedwiedka). Daurya (Radde).
135. Siphneus (Spalax) Dybowskii. Czerski. Dolina Onona.
136. Halticus brachiurus. Blainv. Daurya.
137. Alactaga saliens Gm. (Ałaktaga. Ałaktaga Burj). Daurya.
138. Alactaga spiculum Licht. Daurya.
139. Lagomys alpinus (Ochotono alpinus Pall.) (Piszczucha). Góry Sajnaskie, Bajkalskie i Ałchanajskie. (Szyszagone. Burj).
140. Lagomys kamtschatica Dyb. in lit. (Piszczucha sienostaw). Kamczatka.
141. Lagomys hyperboreus Pall. Góry Czukockie. L. littoralis Peters. Kraj czukocki nadbrzeżny.
142. Ochotono dauricus Pall, (Ochotono). (Ochotono Burj). Część stepowa Dauryi.
143. Lepus variabilis Pall. (Biełyj Uszkan). Jeniesiejskie okolice. Daurya. (Szandagan Burjat).
144. Lepus borealis canescens Auct. Północna przymorska Syberya.
145. Lepus kamtschaticus Dyb. in lit. Kamczatka.
146. Lepus tolaj Pall. (Tołaj. Tołaj Burjat). Daurya.
147. Lepus mandschuricus Radde. (Astrawnoj Uszkan). Amur, Ussuri, na wyspach obu rzek.
148. Lepus cuniculus L. var. domesticus Auct. (Królik). Irkuck, Daurya, Kamczatka. (Wypisałem je z Europy).

VI. Ungulata.

149. Equus caballus L. var. domesticus Auct. (Łoszad'. Morin Burj).

Subverietates:

150. Subvarietas tomskiana (Tomskaja łoszad'). Ogiery i klacze sprowądzone do Zabajkala z Tomska, z zachodniej Syberyi. Tabuny Pułkownika Chiłkowskiego i Timofiejowych w Balzynie hodowane na stepnych przestrzeniach doliny Ingody, Onona i Arguni).

151. Subvarietus buraeta (Bratskaja łoszad'). Konie hodowane na stepach Dauryi.

152. Subvarietas jacuta. (Jakutskaja łoszad'). Konie hodowane przez Jakutów nad Leną.

153. Subvarietas mongolica (Mongolskaja łoszad'). Konie hodowane przez Mongołów.

154. Subvarietas mandschurica (Mandżurskaja łoszad'). Konie hodowane w Mandżuryi.

155. Subvarietas Jankowskiana (Jankowskaja łoszad'). Konie hodowane przez Jankowskiego na łąkach fermy, nad rzeką Sidemi w pobliżu Władywostoku. Ogiery rasy półkrwi arabskiej i ogiery rasy rysaków rosyjskich, klacze z rasy tomskiej przeważnie pochodzące.

156. Subvarietas Coreana (Korejskaja łoszad'). Konie hodowane w Korei i na jej pograniczu północnem. Drobna rasa wielkości „Poni“ europejskich albo naszych karłowatych „kuców“ i „kucyków“.

157. Asinus (Equus L.) var. domesticus auct. (Asioł). (Ilżyge Burjat). Daurya.

158. Asinus mulus Auct. (♂ asinus ♀ equus). Daurya.

159. Asinus hinnus Auct. (♂ equus ♀ asinus). Daurya.

160. Hemiasinus hemionus Pall. (Dżegetaj. Dżegitaj Burj.) Stepy Dauryi. (Dżegetaj = Długouchy).

161. Sus scrofa L. var. domesticus Auct. (Czuszka). Na całej przestrzeni Wschodniej Syberyi.

162. Sus scrofa ferus Gm. var. dahurica Dyb. in lit. (Kaban). Daurya.

163. Sus scrofa ferus Gm. var. ussuriensis Dyb. in lit. Ussuri.

164. Sus scrofa var. domesticus pliciceps Auct. Wybrzeża morza Mandżurskiego.

165. Camelus bactrianus Erxl. var. domesticus Auct. (Wielblud. Tymen. Tymen Burj, Buir, Burj). Daurya.

Hydropotes inermis Swinh. argyropus Heude. (Karejskaja Kabarga).

166. Hydropotes inermis var. Kalinowskii Dyb. in lit. Góry Korejskie.

Moschus moschiferus L. (Kabarga. Kuduri Burj).

167. Moschus moschiferus var. sibiricus Auct. Góry Sajańskie, Bajkalskie, Ussuryjskie, Ochockie.

168. Pseudaxis mantschuricus Swinh. Południowa Mandżurya.

169. Pseudaxis Dybowskii-Taczanowski (Piatnistyj Alen). Wybrzeża morza Mandżurskiego.

170. Cervus maral Ogilby, asiaticus, sungaricus Siewiercow. Okolice Bajkału. Daurya. (Iziubr. Bogo ♂, Chogon ♀ Burj). Rogi eszcze miękkie, nie okostniałe. Panty Burj. Chandagaj ♂ i ♀ Burj).

171. Cervus Luehdorfi Bolan. C. Czerskii Dyb. in lit. Dolina Amuru.

Alces alces L. (Sachatyj. Chandagan. Burj).

172. Alces var. baicalicus Dyb. in lit. Okolice Bajkału.

173. Alces ingodensis Dyb. in lit. Wierzchołki doliny Ingody i Ononu.

174. Alces ussuriensis Dyb. in lit. Dolina rzeki Ussuri.

Rangifer tarandus L. (Aleń. Zaryn. Burj).

175. Rangifer tarandus sibiricus Murray. Góry Sajańskie.

176. Rangifer tarandus baicalensis Dyb. in lit. Góry Bajkalskie.

177. Rangifer tarandus ussuriensis Dyb. in lit. Góry ussuryjskie.

178. Rangifer tarandus kamtschaticus. Dyb. in lit. Kąmczatka.

179. Rangifer tarandus var. domesticus. Północna Syberya. Kamczątka.

Capreolus capreolus L. (Kązula). Gurąn ♂, Gruhun ♀, Inzagan młode ciele sarny Burj).

180. Capreolus pygargus Pall. Okolice Bajkału. Daurya.

181. Capreolus ussuriensis Dyb. in lit. Kraj ussuryjski.

182. Capreolus coreanus Dyb. in lit. Korea i pogranicze.

183. Gazella (Saïga Gray) gutturosa Pall. (Dzeren. Dzeren Burj). Daurya.

184. Nemorrhaedus (Antilope) Raddeanus Heude. Góry Ussuryjskie.

Capra hircus L. (Kaza. Jeman. Burj).

185. Capra hircus domestica. Daurya. Kamczatka.

186. Ibex sibirica Meyer (Dikij Jeman). Góry Sajańskie.

187. Ovis aries L. var. steatopyga Auct. (Kurdiucznyj Baran). Daurya. Ogon tłuszczowy Kurdiuk. (Irgen. Burj).

188. Ovis aries merinos Auct. Zabajkale, Aksza.

189. Ovis argali Pall. O. ammon L. (Argali. Argali Burj). Góry Sajańskie uprzednio i góry Daurskie.

190. Ovis nivicola Eschscholtz (Dikij Baran). Kamczatka.

191. Ovis borealis Siewiercow. Wierchojańsk, Lena, Chatanga.

192. Poephagus grunniens L. var. domesticus. (Bujła. Sarłuk Burjat).

193. Poephagus grunniens bastardus Chojnak: ♂ grunniens, ♀ taurus, płodne.

194. Poephagus grunniens bastardus Chojłak: ♂ taurus, ♀ grunniens, płodne.

Jak Asinus mulus jest bardziej podobny do konia, niż do osła, ale rży po oślemu, tak też i Chojnak, jest bardziej podobny do bydła, lecz krząka jak Bujły, również Asinus hinnus jest bardziej podobny do osła niż do konia, ale rży jak koń, toż samo Chojłak jest podobny do Bujła domowego, ale wydaje głos podobny do bydła Bos taurus. Wogóle głos idzie po matce a nie po ojcu. Muły i Hinny mają być niekiedy płodne, toż samo i Chojłaki, a także Chojnaki, według zapewnienia Jakowa-Jakowlewicza Istomina, hodowcy Jaków w Zabajkalu. U niego widziałem olbrzymie okazy wołów bastardów. Kilka razy proponowałem aklimatyzowanie Jaków u nas w Tatrach i na Kamczatce, one wytrzymują zimę na podnóżnym karmie, nie wymagają ciepłych obór, cielęta rodzą się w zimie i wytrzymują mrozy zimowe. Jaki wygrzebują z pod śniegu pokarm, tak jak to czynią renifery i konie, a czego bydło domowe uskutecznić nie umie. Bronią się skutecznie od wilków i niedźwiedzi. Używane do konnej jazdy i do noszenia wjucznych ciężarów w górskich miejscowościach i po błotach, są one daleko lepsze od koni i mułów. To są główne zalety Jaków.

195. Bos taurus L. domesticus Auct. (Skot. Mał. Burj). U włościan wschodniej Syberyi. Damasznij Skot.

196, Bos taurus L. mongolus Dyb. in lit. Stada bydła w Dauryi.

197. Bos taurus L. cholmogorskiensis (Chołmogorskij Skot). Bydło sprowadzone z Rosyi, z archangielskiej gubernii. Rasa wielka, krowy mleczne są wyłącznie w posiadaniu bogatych kupców, ulega t. zw. mongolskiej zarazie bardzo łatwo. Stąd aklimatyzacya trudna.

198. Bos taurus L. jakuto-kamtschatkensis (Kamczackij Skot). Kamczatka.

VII. Sirenia.

199. Rhytina Illiger. gigas. Auct. Rh. Stelleri. Cuv. (Marskaja karowa). Gatunek obecnie już nieżyjący. Odkryty został i opisany w roku 1742 przez Stellera. W kilkanaście lat po odkryciu już był wytępiony. Mięso, tłuszcz, mleko, miały być o wiele lepsze niż bydlęce. W roku 1780 widziano jakoby jeszcze ostatnie żyjące okazy. Długość dorosłych okazów dochodziła do $7^1/_2$ m., takie okazy ważyły 4000 klg. W dzisiejszych czasach istnieją tylko szkielety, znajdywane na wyspie Behringa.

VIII. Cetacea.

200, Tursiops Gilli Dall. (Marskaja czuszka). Morze Kamczackie i Mandżurskie.

201. Delphinus Bairdii Dall. (Worwoń). Morze Kamczackie i Mandżurskie.

202. Tursio borealis Peale. (Biełużka). Morze Kamczackie i Mandżurskie.

203. Lagenorhynchus obliquidens Gill. Morze Kamczackie.

204. Globicephalus scammoni Cope. Morze Kamczackie i Mandżurskie.

205. Orca gladiator Bonnaterre. (Kasatka). Morze Kamczackie.

206. Delphinapterus leucas Pall. (Bieługa). Morze Kamczackie.

207. Monodon monocerus L. (Adnaroh). Morze Kamczackie.

208. Physeter macrocephalus L. (Plewun. Pławun). Morze Kamczackie.

209. Ziphius Grebnitzkii Steineger (Kiłun). Morze Kamczackie.

210. Mesoplodon Steinegeri True (Naplewak). Morze Kamczackie.

211. Balaenoptera velifera, borealis Cope (Kryłatyj kit). Morze Kamczackie.

212. Balaenoptera velifera sulphureus Cope. Morze Kamczackie.

213. Megaptera kuzira Gray (Pławnik). Morze Kamczackie.

214. Megaptera versabilis Cope. Morze Kamczackie.

215. Balaena mysticetus L. (Nastajaszczyj kit. Czornousyj kit). Morze Kamczackie.

216. Balaena Roysii Cope (Gehowoj kit). Morze Kamczackie.

Spis systematyczny gatunków i ras, należących do Avifauny wsch. Syberyi.

Zestawił
Benedykt Dybowski.

Wstęp.

Postanowiłem przedstawić w krótkich spisach faunę Wschodniej Syberyi, obejmującą przestrzenie, sięgające od doliny Jeniesieja po wybrzeża wód oceanu, wraz z Kamczatką i Wyspami Komandorskiemi. Pierwszą próbę takiego spisu podałem uprzednio, ona przedstawia dział zwierząt ssących. Obecnie przystępuję do spisu gatunków ptaków, tudzież ich odmian. Odnośnie do spisu niniejszego poprzedzam go następującemi uwagami:

1. Spis form ptaków wschodniej Syberyi, ma na celu podać treściwy rzut oka na wielką pracę Taczanowskiego, o ptakach wschodniej Syberyi, wydaną w języku francuskim, pod nagłówkiem: Faune ornithologique de la Sibérie orientale. Mémoires de L'Académie impériale des sciences de St. Pétersbourg. T. XXXIX, (1891—1893). Praca rzeczona Taczanowskiego stanowi dwa duże tomy o 1267 stronach wielkiego formatu, zawiera opisy 525 form. Przy opisach uwzględnione zostały stany młodociane gatunków, oraz gniazda ich i jaja, o ile materyał kolektorski na to pozwalał, następnie podane są szczegóły, dotyczące rozmieszczenia gatunków na przestrzeniach terytoryalnych wschodniej Syberyi.

Podając spis, opieram się na pracy Taczanowskiego, więc przyjmuję jego nomenklaturę systematyczną, jakkolwiek ona dzisiaj została zastąpiona przez nową, wielce różną od niej.

Podział na grupy, którym nadaję wyraz techniczny, mający znamionować pokrewieństwa, użyłem w celu ułatwienia przejrzystości poglądu na całość avifauny. Następstwo działów większych biorę

tak, jak je podaje Taczanowski w swej pracy. Przy każdem pokrewieństwie oznaczam w parantezaeh stronicę dzieła Taczanowskiego.

2. Dzielę gatunki ptaków wschodniej Syberyi na 5 kategoryj:

I. Ptaki azyatyckie, czyli formy, których ojczyzną jest obszar kontynentu azyatyckiego.

II. Ptaki europejskie, czyli formy, którym ornitologowie wyznaczyli za ojczyznę Europę.

III Ptaki amerykańskie, ich ojczyzną jest Ameryka,

IV. Ptaki australijskie, mają za ojczyznę Australię.

V. Rasy, czyli odmiany gatunków europejskich i amerykańskich, które się wytworzyły na przestrzeniach wschodniej Syberyi. i obecnie mogą już być uznane za formy gatunkowo samodzielne.

Określenie ścisłe powyżej wymienionych kategoryj, odnośnie do każdego gatunku, nie może być uskutecznione, mamy bowiem wiele form kosmopolitycznych, zamieszkujących wspólnie Europę i Azyę, albo Azję i Amerykę, tak np. Carpodacus erythrinus, Chen hyperboreus, Philacte canagica etc. W takich wypadkach mogą być zdania rozmaite, zależne od subjektywnych poglądów badacza, niezgodne pomiędzy sobą. To samo daje się powiedzieć o ścisłem rozgraniczeniu ras, czyli odmian od danego gatunku pochodzących. Przy każdym gatunku wymieniam przestrzenie terytoryalne wschodniej Syberyi, skąd były dostarczane okazy bądź tylko pewne wiadomości o danym gatunku, tak np. przy gatunkach Emberiza citrinella, Philomela Hafizi i inne gatunki, oznaczone terytoryalnie, jako pochodzące z Przedbajkala są wątpliwe, okazów ich dotąd nie dostarczono. Wymieniam je, ażeby wskazać na konieczność badań nowych, w tym kierunku prowadzonych.

3. Przedstawiając głównie rezultaty badań Taczanowskiego, wypowiedziane w wielkiej jego pracy, nie uwzględniam po większej części poglądów jego dawniejszych, tak np. nie podaję odmiany Anser cinereus, var rubrirostris Swinh. którą Taczanowski w roku 1877 uznawał za uzasadnioną; nie wspominam także o dwóch odmianach: Anser segetum (Melanonyx) serrirostris Swinh. i Anser segetum var. mentalis Oates. Taczanowski był w swej ostatniej pracy przeciwnikiem tworzenia odmian na podstawie cech mniej wydatnych, swoje poglądy w tej kwestyi wypowiedział przy opisie formy Picus minor kamtschatkensis (str. 810—811). Obecnie zdanie jego zostało pokonane i avifauna wschodniej Syberyi musi być na nowo opracowaną, ze stanowiska nowych poglądów, dominujących w ornitologii.

Jako godny następca kustosza Taczanowskiego, w kwestyi znajomości avifauny Europy i Azyi, lecz stojący już na stanowisku nowych zapatrywań naukowych, objął był posadę kustosza przy zbiorach muzealnych, p. Janusz Domaniewski. Cieszyłem się nadzieją, że dalsze prace, w kierunku gorąco upragnionym przezemnie, będą podjęte i szczęśliwie dokonane. Złe losy atoli rozwiały te nadzieje.

Pozostawiając przyszłemu historykowi wszechnicy warszawskiej ocenienie sprawiedliwe warunków, zmuszających p. J. D. do usunięcia się z posady kustosza, a zarazem i poznanie jakości krzywdy przez to wyrządzonej nauce w ogólności, zaś specyalnie wiedzy naszej o avifaunie wschodniej Syberyi, wspomnę tu tylko w tem miejscu, o głębokiem uczuciu boleści, jakiego doznałem, dowiedziawszy się o fakcie rzeczonym.

Miną długie lata, zanim się znajdzie odpowiednia siła do wykonania niełatwego zadania, tych chwil nie doczekam się niestety.

W spisie obecnym przedstawione są w możebnem skróceniu materyały dla przyszłych studyów nad tą niezmiernie interesującą avifauną, on dać może jednocześnie także i ogólne wyobrażenie o tem, co pozostało jeszcze do uskutecznienia w przyszłości.

4. Rezultaty liczebne spisu niniejszego są następujące:

a) Form azyatyckich gatunków, mamy 254.

b) Form europejskich gatunków, przeistoczonych w tak nazwane rasy azyatyckie, mamy 92.

c) Form europejskich gatunków, nie zmienionych pobytem w Azyi, mamy 174.

d) Form amerykańskich gatunków, mamy 34.

e) Form australijskich gatunków, mamy 1.

Ogółem mamy 555 form.

f) Nowych form opisanych i oznaczonych w tym spisie jest 6,6% całej avifauny wschodniej Syberyi. Taczanowski opisał 525 form, lecz przy opisie niektórych z nich wskazał na różnicę cech, mogących w przyszłości być użyte dla wyróżnienia odmiany. W spisie niniejszym podano 556 form, o 31 więcej, niż w dziele Taczanowskiego. Są to przeważnie formy kamczackie, przezemnie uznane za odmiany, tudzież formy europejskie widziane w „Przedbajkalu", czyli w dolinie Jeniesieju i jego prawych dopływów. Te ostatnie formy są w spisie niniejszym znaczone terytoryalnie terminem „Przedbajkale", więc łatwe do wyróżnienia od innych.

I. Gatunki azyatyckie.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Aquilidae (10 s.)				
1	Aquila amurensis Swinh.	—	—	—	Stepowe przestrzenie Daurji. Kraj amurski.
2	Haliaetus pelagicus. Pall.	—	×?	—	Kamczatka. W. Komandorskie, kurylskie. Wybrz. M. Mandż.
3	— Branickii. Tacz.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego i mandżurskiego.
4	— leucoryphus Pall.	—	—	—	Okolice połud. Bajkału, połud. Daurya.
	Milvidae (46 s.)				
5	Milvus melanotis Temm. et Schleg.	—	—	—	Na całej przestrzeni, z wyjątkiem Kamczatki.
	Buteonidae (56 s.) (patrz Nr 251)				
6	Butastur indicus. Gm.	—	—	—	Wybrzeża morza mandżurskiego i japońskiego.
7	Archibuteo hemilasius. Temm. et Schleg.	—	—	—	Połud. Bajkał. Daurya. Wybrzeża morza mandżurskiego.
	Falconidae (71 s.)				
8	Erythropus amurensis. Radde.	—	—	×	Daurya. Kraj amurski.
	Asturidae (98 s.)				
9	Astur candidissimus. Dyb.	—	—	—	Kamczatka. Wybrzeża morza ochockiego od strony lądu.
10	Accipiter virgatus. Temm.	—	—	—	Połud. Bajkał. Daurya. Kraj amurski.
	Circidąe (112 s.)				
11	Circus spilonotus. Kaup.	—	—	—	Południowy Bajkał, Daurya.
12	Strigiceps melanoleucos. Forsk.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
	Strigitae (122 s.)				
13	Ninox hirsuta japonica. Temm. et Schleg.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie
14	Urrua Blakistoni. Seeb.	—	—	—	Dolina Sidemi, w pobliżu Władywostoka.
15	Scops semitorques. Temm. et Schleg.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.
	Caprimulgidae (161 s.)				
16	Caprimulgus jotaca. Temm. et Schleg.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
	Cypselidae (166 s.)				
17	Chaetura caudacuta. Lath.	—	—	—	Jakuck. Irkuck. Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
18	Cypselus pacificus Lath.	—	—	—	Wszędzie i na Kamczatce prawdopodobnie widziane ale nie zdobyte okazy.
	Hirundinidae (173 s.)				
19	Hirundo gutturalis Scop.	—	—	—	Kamczatka.
20	Cecropis daurica. L.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
	Coraciadae (189 s.)				
21	Euristomus orientalis Bodd.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.
	Alcedidae (192 s.)				
22	Entomobia pileata. Bodd.	—	—	—	Wyspa Askolda, na morzu mandżurskiem.
	Meliphagidae (198 s.)				
23	Zosterops erythropleura. Swinh.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Timelidae (296 s.)				
24	Troglodytes fumigatus. Dyb. Tacz.	—	—	—	Wyspa Askolda.
25	— dauricus. Dyb. Tacz	—	—	—	Daurya. Wybrzeża morza japońskiego.
26	— pallescens. Dyb. Tacz.	—	—	—	Wyspy Komandorskie.
	Cinclidae (211 s.)				
27	Cinclus Pallasi. Temm.	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału, Daurya.
28	— sordidus. Gould.	—	—	—	„ „ „ „
29	— leucogaster. Bp.	—	—	—	„ „ „ „
	Accentoridae (217 s.)				
30	Accentor montanellus. Pall.	×	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi z wyjątkiem Kamczatki.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
31	Accentor dauricus. Taczan. (Fulvescens Sewiertzow).	—	—	—	Daurya. Arguń.
32	Accentor erythropygius Swinh.	—	—	—	Góry Chamardabańskie.
33	— altaicus. Brandt.	—	—	—	„ „
	Sylvidae (224 s.)				
34	Horornis squamiceps. Swinh.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
35	Calamoherpe Maacki. Schrenk.	—	—	—	Południowa Daurya. Kraj ussuryjski.
36	Calamodyta certhiola. Pall.	—	—	—	Wszędzie w Syberyi wschodniej, z wyjątkiem Kamczatki.
37	— ochotensis. Midd.	—	—	—	Ochock. Kamczatka. Wyspy komandorskie.
38	Locustella fasciolata. Gr.	—	—	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
39	— Taczanowskii. Swinh.	—	—	—	Irkuck. Daurya. Ba kał.
40	— lanceolata. Temm.	—	—	—	Wszędzie i na Kamczatce
41	Dumeticola thoracica. Blyth.	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału. Daurya.
42	Phyllopneuste borealis. Blasius	×	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
43	— xanthodrias. Swinh.	—	—	—	Kamczatka.
54	— plumbeitarsus. Swinh.	×	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
45	— coronatus. Temm et Schleg.		—	—	Południowa Syberya. Kraj amurski i ussuryjski.
46	— tenellipes, Swinh.	—	—	—	Wyspa Sachalin, prawdopodobnie wybrzeża morza japońskiego.
47	— superciliosa. Gm.	×	—	—	Od Dauryi po ocean.
44	— tristis Blyth.	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału. Daurya.
49	— proregulus. Pall.	—	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi, bez Kamczatki.
50	Arundinax aedon. Pall.	—	—	—	Od Bajkału po Ocean, bez Kamczatki
51	Lusciniola fuscatus. Blyth.	—	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi bez Kamczatki.
52	— Homayeri. Dyb.	—	—	—	Kamczatka.
53	— Schwarzi. Radde.	—	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi bez Kamczatki.
54	Cettia canturiens Swinh.	—	—	—	Wybrzeże morza japońskiego.
55	— minuta. Swinh.	—	—	—	Wyspa Askolda.
56	Philomela Hafizi. Siewiertzow.	—	—	—	Usola pod Irkuckiem nad Angara.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Turdidae (279 s.)				
57	Larvivora cyane. Pall.	—	—	—	Od Bajkału po ocean bez Kamczatki,
58	— sibilans. Swinh.	—	—	—	Daurya. Darasuń. Ussuri. Sungacza. Sidemi.
59	Nemura cyanura. Pall.	—	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi i na Kamczatce.
60	Eritacus calliope. Pall. (S. kamtschatkensis. Gm. Kittl.)	×	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi i na Kamczatce.
61	Ruticilla aurorea. Pall.	—	—	—	Od Bajkału po ocean, bez Kamczatki.
62	— erythronota Ewerm.	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału.
63	— erythrogastra. Güld.	—	—	—	Daurya.
64	Monticola solitaria Müll.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.
65	— gularis. Swinh.	—	—	—	„ „ „
66	Merula mandarina. Bp.	—	—	—	Wybrzeża około zatoki De Castries.
67	Oreocincla varia. Pall.	×	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi, bez Kamczatki.
68	— sibirica. Pall.	×	—	—	„ „ „ „ „ „
69	Turdus fuscatus. Pall.	×	—	—	„ „ „ „ „ „
70	— Naumanni. Serb.	×	—	—	„ „ „ „ „ „
71	— ruficollis. Pall.	×	—	—	„ „ „ „ „ „
72	— atrogularis Pall.	×	—	—	Południowe wybrzeże Bajkału.
73	— obscurus. Gm.	×	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
74	— pallidus. Gm.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
75	— pelios Bp.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
76	— chrysolaus. Temm.	—	—	—	Na Ussuri u jego wybrzeży.
	Saxicolidae (247 s.)				
77	Saxicola isabellina. Rüppel.	×	—	×	Południowa Daurya. Południowy Bajkał.
78	Pratinc. indica. Blyth. (saxicola rubicola Pall.)	—	—	—	Bajkał, południowe brzegi Ussuri.
	Motacillidae (361 s.) (patrz Nr 252)				
79	Budytes taivanus. Swinh.	—	—	—	Południowa Daurya.
80	— citreolus. Pall.	×	—	—	Wszędzie we wsch. Syberyi, a według Pallasia na Kamczatce.
81	Limonidromus indicus. Gm.	—	—	—	Kraj ussuryjski, wybrzeża morza japońskiego.
82	Pipastes maculatus Hodds.	—	—	—	Wschodnia Syberya bez Kamczatki.
83	Anthus Gustavi. (patrz Nr 252)	—	—	—	Daurya. Kamczatka.
84	— striolatus. Blyth.	—	—	—	Południowa Daurya. Kiachta.
85	— pensylvanicus. Lath.	×	×	—	Wsch. Syberya cała. W Ameryce. Wypadkowo w Europie.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Załatują do: Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Alaudidae (411 s.)				
86	Melanocorypha mongolica. Pall.	—	—	—	Południowa Daurya.
87	— bimaculata. Menetr.	—	—	—	Między Krasnojarskiem a Irkuckiem (niepewna obserwacya).
	Paridae (426 s.)				
88	Parus minor. Temm et Schleg.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
89	Aegitalus consobrinus. Swinh.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Paradoxornidae (450 s.)				
90	Suthora webbiana mantschurica. Tacz.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.
	Ampelidae (452 s.)				
91	Ampelis phoenicoptera. Temm. (A. japonica Siebold)	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski. Kraj czuchocki. (Jeden egzemplarz zdobyty ekspedycyą Bar. Maydla).
	Oriolidae (457 s.)				
92	Oriolus diffusus. Sharpe.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
	Campophagidae (462 s.)				
93	Pericrocotus cinereus. Lafr.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
	Muscicapidae (464 s)				
94	Butalis latirostris. Rafft.	—	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
95	Hemichelidon sibirica. L.	—	—	—	„ „ „ „
96	Butalis griseosticta. Swinh.	—	—	—	Sidemi.
97	Erythrosterna luteola. Pall.	—	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
98	Xanthopygia narcissina. Temm.	—	—	—	Południowy Bajkał po ocean.
99	— tricolor. Harth.	—	—	—	„ „ „ „
100	Cyanoptila cyanomelaena. Temm.	—	—	—	„ „ „ „

	Laniidae (465 s.)				
101	Lanius Sebohmi. Gadow.	—	—	—	Kraj amurski.
102	— major. Pall.	—	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi i na Kamczatce.
103	— sphenocercus. Cab.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.
104	Otomela phoenicura. Pall.	—	—	—	Wszędzie we wschodniej Syberyi i na Kamczatce.
105	— superciliosa. Lath.	—	—	—	Wyspa Askolda.
106	— lucionensis. L.	—	—	—	„ „
107	— speculigera. Tacz.	—	—	—	Południowa Daurya.
108	Enneoctonus tigrinus. Drapier.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
109	Phoneus bucephalus. Temm.	—	—	—	„ „
	Corvidae (506 s.)				
110	Cyanopolius cyanus. Pall.	—	—	—	Od Bajkału po wybrzeża oceanu.
111	Corvus macrorhynchus japonicus. Bp.	—	—	—	Udski Ostrog. Stretińsk, kraj amurski i ussuryjski.
	Sturnidae (542 s.)				
112	Sturnus cineraceus. Temm.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
113	Temenuchus dauricus. Pall. (Heterornis)	—	—	—	„ „ „ „
	Emberizidae (549 s.)				
114	Emberiza spodocephala. Pall.	X	—	—	Wszędzie.
115	— personata. Temm.	—	—	—	Wyspa Sachalin. Prawdopodobnie i wybrzeża morza japońsk.
116	— elegans. Temm.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
117	— chrysophris. Pall.	—	—	—	„ „
118	— rustica. Pall.	X	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
119	— Tristrami. Swinh.	—	—	—	Południowa Daurya i kraj ussuryjski.
120	— Jankowskii. Tacz.	—	—	—	Sidemi.
121	— fucata. Pall.	—	—	—	Południowa Daurya. Kraj ussuryjski.
122	— cioides. Brandt.	—	—	—	Jeniesiej. Udski Ostrog. Bajkał po ocean.
123	— castaneiceps. Moore.	—	—	—	Wybrzeża Mandżuryi.
124	— Godlewskii. Tacz.	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału.
125	— leucocephala. Gm. (pythiornis. Pall.)	X	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
126	— pusilla. Pall.	X	—	—	„ „ „ „
127	Euspiza aureola. Pall.	X	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
128	Euspiza rutila. Pall.	—	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
129	— variabilis. Temm.	—	—	—	Wybrzeża morza mandżurskiego. Kamczatka.
	Fringilidae (612 s.) (Loxiinae Tacz.)				
130	Leucosticte arctoa. Pall.	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału. Birjusa.
131	— brunneinucha. Braudt.	—	—	—	Bajkał. Kraj ussuryjski. Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
132	— Giglioli. Salvadori.	—	—	—	Bajkał. Daurya.
133	Propasser rubicilla. (Sewertzowi. Sharp.)	—	—	—	Birjusa.
134	— roseus. Pall.	—	—	—	Wszędzie z wyjątkiem Kamczatki.
135	Uragus sibiricus. Pall.	—	—	—	„ „ „ „
136	— sanguinolentus. Temm.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
137	Carduelis orientalis. Bp. (caniceps Vig.)	—	—	—	Południowe wybrzeża Bajkału.
138	Chrysomitris Dybowskii. Tacz.	—	—	—	Południowe wybrzeża morza mandżurskiego.
139	Chlorospiza kawarahiba. Temm.	—	—	—	Kamczatka.
140	— sinica. L.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
141	Eophona personata. Temm.	—	—	—	„ „
142	— melanura. Gm.	—	—	—	„ „
143	Pusser rutilans. Temm.	—	—	—	„ „
144	Pyrrhula griseiventris rosacea. Seeb.	—	—	—	Udski Ostrog. Kraj amurski i ussuryjski.
145	— cineracea. Cab.	—	—	—	Bajkał. Daurya.
	Cuculidae (685 s.)				
146	Cuculus striatus. Drapier.	—	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
147	— poliocephalus. Lath.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
148	Hierococcyx sparverioids. Vig.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Picidae (697 s.)				
149	Yungipicus Döriesi. Hargitt.	—	—	—	Kraj południowo ussuryjski.
150	— kizuki Seebohmi. Hargitt.	—	—	—	„ „ „

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Columbidae (729 s.)				
151	Columba fusca. Gm.	—	—	—	Wybrzeża Jeniesieja. Krasnojarsk.
152	Turtur rupicola. Pallas.	—	—	—	Wszędzie z wyjątkiem Kamczatki.
153	— torquatus. Tacz.	—	—	—	Marijńsk na Amurze. (Maksimowicz).
154	— humilis. Temm.	—	—	—	Nerczyńsk górniczy. Wyspa Askolda.
	Pteroclidae (740 s.)				
155	Syrrhaptes paradoxus. Pall.	×	—	×	Stepowe przestrzenie Dauryi.
	Tetraonidae (744 s.)				
156	Canace falcipennis. Hartb.	—	—	—	Sachalin. Amur dolny.
157	Tetrao urogalloides. Midd.	—	—	—	Bajkał. Daurya. Góry Stanowe. Wybrzeża morza Ochock'ego.
158	— kamtschaticus. Kittl.	—	—	—	Kamczatka.
	Perdicidae (744 s.)				
159	Megaloperdix altaica? Gebl.	—	—	—	Góry tunkinskie.
160	Perdix barbata. Verr.	—	—	—	Od Bajkału po ocean.
161	Coturnix ussuriensis. Bohdanów.	—	—	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
	Turnicidae (783 s.)				
162	Hemipodius maculatus. Vieill.	—	—	—	Południowy kraj ussuryjski.
	Phasianidae (785 s.)				
163	Phasianus torquatus. Temm.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Otidae (791 s.)				
164	Otis Dybowskii Tacz.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski.
	Gruidae (796 s.)				
165	Grus monachus. Temm.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
166	— leucauchen. Temm.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski.
167	— viridirostris. Vieil.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
168	— leucogeranus. Pall.	×	—	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
	Glareolidae (331 s.)				
169	Glareola orientalis. Leach.	—	—	—	Południowa Daurya. Abahajtuj. (Radde).

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Charadridae (815 s.)				
170	Charadrius fulvus. L.	—	—	—	Wszędzie.
171	Aegialitis mongolicus. Pall.	×	—	—	Wybrzeża Morza ochockiego. Daurya. Amur. Kamczatka.
172	— placidus. Gr.	—	—	—	Wyspa Askolda. Sidemi.
173	— cantianus. Lath.	—	—	—	" " "
	Totanidae (855 s.)				
174	Terekia cinerea. Güld.	×	—	—	Wybrzeża Morza ochockiego. Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
175	Actitis incanus. Gm.	—	—	—	Wszędzie.
176	Pseudototanus guttifer. Nordm.	—	—	—	Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
177	Totanus glareola. L.	×	—	—	Ws edzie i na Kamczatce.
178	Heteroscelus brevipes. Vieil.	—	—	—	Daurya. Kamczatka.
179	— incanus. Gm.	—	—	—	Wyspy Komand. (Ameryka). (Azya i Amer. wspólną ojczyzną)
	Tringidae (884 s.)				
180	Tringa crassirostris. Temm et Schleg.	—	—	—	Wybrzeża morza ochockiego i mandżurskiego.
181	— subminuta Midd.	—	—	—	Wybrzeża mórz północnych i Kamczatka.
182	— acuminata. Horstf.	—	×	—	" " " " "
183	— salina ruficollis. Pall.	—	—	—	" " " " "
184	Limicola sibirica. Dresser.	×	×	—	Bajkał. Morze ochockie.
185	Pelidna subarquata. Güld.	×	×	×	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
186	Eurynorhynchus pygmaeus. L.	—	—	—	Wybrzeża oceanu lodowatego.
	Lymosidae (929 s.)				
187	Pseudoscolopax semipalmata. Blyth. (Micropalama Taczanowskii. 1 Verr.)	—	—	—	Południowa Daurya.
	Numenidae (938 s.)				
188	Numenius tahitiensis. Swinh. (cyanopus Vieil.)	—	—	—	Wszędzie.
189	— minutus. Gould.	—	—	—	Bajkał. Daurya.

	Scolopacidae.				
190	Galinago hiemalis. Ewersm.	—	—	—	Wszędzie, pojedynczo, terytoryalnie rozdzielony.
191	— megala. Swinh. (heterocerca. Cab.)	—	—	—	Bajkał. Daurya. Amur. Ussuri.
192	— stenura. Cubl.	—	×	—	Cała Syberya wschodnia.
	Tantalidae (937 s.)				
193	Nipponia nippon. Temm.	—	—	—	Kraj ussuryjski.
	Plataleidae (937 s.)				
194	Platalea major. Temm et Schleg.	—	—	—	Step barabiński. Daurya. Kraj ussuryjski.
	Ciconidae (973 s.)				
195	Ciconia boyciana. Swinh.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Ardeidae (976 s.)				
196	Bubulcus coromandus. Bodd.	—	=	—	Kraj ussuryjski.
197	Ardeola leucoptera Bodd. (prasinoscelis Hume)	—	—	—	Kiachta. Sidemi.
198	Butorides macrorhynchus. Swinh. (javanicus amurensis. Steineger).	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
199	Ardetta sinensis. Gm.	—	—	—	Wyspa Askolda.
200	— eurythma. Swinh.	—	—	—	Południowa Daurya. Kraj ussuryjski.
	Rallidae (993 s.)				
201	Porzana undulata. Tacz. (erythrogastra Dyb.)	—	—	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
202	— pusilla. Pall.	×	—	—	Bajkał. Daurya.
203	Rallina mandarina. Swinh.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Sternidae (1004 s.)				
204	Sterna paradisea Brünn. (longipennis Steineg.)	—	—	—	Wszędzie.
205	— kamtschatica. Pall.	—	—	—	"
206	Sternula sinensis. Pall.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
207	Hydrochelidon fissipes. Pall.	×	×	×	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
	Laridae (1018 s.) (patrz Nr 253)				
208	Larus glaucescens. Naum.	—	×	—	Morze ochockie, kamczackie, japońskie.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
209	Lerus schistisagus. Steineger.	—	×	—	Morze kamczackie. Wyspa Behringa. Morze japońskie.
210	— crassirostris Vieil.	—	—	—	Morze japońskie.
211	— affinis Reinh.	×	—	—	Od Europy do morza japońskiego.
212	— cachianans. Pall.	×	—	×	Wszędzie i na Kamczatce.
213	Chroicocephalus Saundersi. Swinh.	—	—	—	Sidemi.
214	Rissa brevirostris. Brandt.	—	×	—	Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
	Stercorariidae (1056 s.)				
215	Stercorarius parasiticus. L.	×	×	×	Kamczatka. W. Komand. Morze ochockie. Wybrzeża m. lodow.
216	— longicaudus. Briss.	×	×	×	„ „ „ „ „ „ „ „
217	— pomarinus. Temm.	×	×	×	„ „ „ „ „ „ „ „
	Procellaridae (1064 s.)				
218	Puffinus tenuirostris. Temm.	—	×	—	Wyspy Komandorskie.
	Diomedeidae (1069 s.)				
219	Diomedea nigripes. Aud.	—	×	×	Wyspy aleuckie. Kamczatka. (Bianchi).
220	— albatrus. Pall.	—	×	×	Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
	Phalacrocoracidae (1079 s)				
221	Phalacrocorax capillatus. Temm et Schleg.	—	—	—	Wybrzeża morza japońskiego.
222	— perspicillatus. Pall	—	—	—	Gatunek wytępiony na w. Behringa. Czy żyje dotąd na w. Karadze?
223	Graculus pelagicus. Pall.	—	—	—	Kamczatka. Wybrzeża morza japońskiego.
224	— bicristatus. Pall. (urile Gm.)	—	—	—	Kamczatka.
	Anseridae (1084 s.)				
225	Anser grandis. Pall.	—	—	—	Jezioro Chanka.
226	— Middendorffi Steineger,	—	—	—	Wszędzie.
227	Chen hyperboreus. Pall.	×	×	—	Kamczatka. W. Komandorskie. Wybrzeża oceanu lodowatego.
228	E labeia indica. Lath.	—	—	—	Południowy Bajkał. Kosogoł.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Europy	Ameryki	Afryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
229	Cygnopsis cygnoides. Pall.	—	—	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
230	Philacte canagica. Sewast.	—	×	—	Wybrzeża morza Behringa, po obu stronach.
	Cygnidae (1112 s.)				
231	Cygnus Davidi. Swinh.	—	—	—	Zatoka Possjeta. Wybrzeża morza japońskiego.
232	— minor. Pall. (Bewickii. Yarr.)	×	—	—	Daurya. Czyta, (Moszyński).
	Anatidae (1121 s.) (Nr 254. 255)				
233	Aix galericulata. L.	—	—	—	Kraj amurski i ussuryjski.
234	Anas zonorhyncha. Swinh.	—	—	—	Daurya i kraj ussuryjski.
235	— formosa. Georgi. (glocitans. Pall.)	×	—	—	Wszędzie.
236	— falcata. Georgi.	×	—	—	„
237	Fulix Baeri. Radde.	—	—	—	Południowa Daurya. Kraj ussuryjski.
238	Somateria spectabilis. L.	×	×	—	Tajmyr. Ujście Leny. Kamczatka.
239	Eniconetta Stelleri. Pall.	×	×	—	Tajmyr. Boganida. Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
	Alcidae (1211 s.)				
240	Brachyramphus marmor. Brandt. (perdix Pall.)	—	—	—	Kamczatka. Morze japońskie.
241	— Kittlitzi. Brandt.	—	×	—	„ „ „
242	Sythliboramphus antiquus. Gm.	—	×	—	„ „ „
243	Cephus carbo. Pall.	—	×	—	„ „ „
244	— columba. Pall.	—	×	—	Kamczatka.
	Phaleridae (1226 s.)				
245	Phaleris psittaculus. Pall.	—	×	—	Kamczatka.
246	Ciceronia pusilla. Pall.	—	×	—	„
247	Simorhynchus cristatellus. Pall.	—	×	—	„
248	— pygmaeus. Gm. (kamtschaticus. Lepechin)	—	×	—	„
249	Ceratorhina monocerata. Pall.	—	×	—	Kamczatka. Morze japońskie.
	Podicipidae (1251 s.)				
250	Podiceps Holboelli. Reinh.	—	×	—	Daurya. Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
251	Buteo plumipes. Hodgs. (64 s.)	—	×	—	Bajkał południowy. Daurya. Kraj ussuryjski:
252	Anthus Richardi. Vieil. (395 s.)	—	×	—	Bajkał południowy. Daurya.
253	Xema Sabinei. L. (1046 s)	×	×	×	Tajmyr. (Middendorff).
254	Branta brenta. Bris. (1104 s.)	×	×	—	Tajmyr.
255	— ruficollis. L. (1110 s.)	×	×	—	Boganida.

Ilość form, zaliczonych do azyatyckich wynosi 255. Nr 175 wykreślony być powinien.

II. Gatunki europejskie.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do: Afryki	Zalatują do: Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Vulturidae (6 s.)			
1	Vultur monachus. L.	×	—	Władywostok.
2	Gypaëtus barbatus. L'	×	—	Góry Sajańskie i Tunkińskie.
	Aquilidae (10 s.)			
3	Aquila chrysaëtos. Brib.	—	×	Wszędzie.
4	— nobilis. Pall.	—	—	„
5	— heliaca. Saviga.	×	—	Bajkał. Daurya.
6	— clanga; Pall	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
7	— pennata. Gm.	×	—	Bajkał Daurya.
8	Haliaetus albicilla. L.	×	—	Wszędzie.
	Pandionidae (52 s.)			
9	Pandion haliaetus. L.	×	×	Wszędzie.
	Buteonidae (56 s.)			
10	Buteo ferox. Bechst.	×	×	Okolice stepowe Dauryi.
11	Archibateo lagopus. Brünn.	×	×	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski. Kamczatka. W. Komandorskie.
	Falconidae (71 s.)			
12	Hierofalco islandus. Brünn. (Briss.)	—	×	Kamczatka. Wyspy Komandorskie.
13	Falco communis. Gm.	×	×	Wszędzie.
14	— subbuteo. L.	×	—	„
15	Lithofalco aesalon.	×	—	Wszędzie bez Kamczatki.
16	Erythropus vespertinus. L.	×	—	Bajkał, Tunka, ostatnia granica na wschód.
17	Cerchneis tinnunculus. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Asturidae (98 s.)			
18	Astur palumbarius. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
19	Accipiter nisus. L.	×	—	Wszędzie i na Kamczatce.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Afryki	Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Circidae (112 s.)			
20	Circus spilonotus. Kaup.	—	—	Irkuck. Daurya. Sungacza.
21	Strigiceps cyaneus. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Strigidae (122 s.)			
22	Surnia ulula. L.	—	×	Wszędzie.
23	Nyctea nivea. L.	—	×	„
24	Syrnium lapponicum, Retz.	—	×	Lena. Irkuck. Bajkał. Daurya. Góry Burejańskie. Kamczatka?
25	— uralense. Pall.	—	—	Przedbajkale. Daurya.
26	Nyctale Tengmalmi. Gm.	—	×	Od Bajkału po ocean.
27	Bubo bubo. L.	×	—	S demi.
28	Otus otus. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
29	— accipitrinus. Pall.	×	×	Wszędzie i na Kamczatce.
	Caprimulgidae (161 s.)			
30	Caprimulgus europaeus. L.	—	×	Krasnojarsk. Kraj Jakutów. Irkuck. Południowy Bajkał.
	Cypselidae (166 s.)			
31	Cypselus apus L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Hirundinidae (173 s.)			
32	Hirundo rustica L.	×	—	Przedbajkale. Krasnojarsk.
33	Cotyle riparia. Briss.	×	×	Wszędzie i na Kamczatce.
	Upopidae (196 s.)			
34	Upopa epops. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Alcedinidae (192 s.)			
35	Alcedo ispida. L.	×	—	Przedbajkale. Krasnojarska gubernia.
	Certhiadae (199 s.)			
36	Certhia familiaris. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Cinclidae (211 s.)			
37	Cinclus aquaticus. Brehm.	—	—	Przedbajkale.

Nr bież	Nazwy systematyczne	Zalatują do Afryki	Zalatują do Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Sylvidae (224 s.)			
38	Sylvia curruca. L.	—	—	Bajkał. Daurya.
39	Cyanecula suecica L. (coerulecula. Pall.)	—	—	Wszędzie.
	Turdidae (279 s.)			
40	Ruticilla phoenicurus. L.	—	—	Bajkał południowy. Dolina Irkutu.
41	Turdus viscivorus. L.	×	—	„ „ „ „
42	— pilaris. L.	×	—	Bajkał. Daurya.
43	— iliacus. L.	×	×	Jeniesiej. Usole. Angara.
44	— musicus L.	×	×	Bajkał południowy. Dolina Irkutu.
	Saxicolidae (347 s.)			
45	Saxicola morio. Hempr et Ehrenb.	×	×	Daurya.
46	— oenanthe. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Matacillidae (361 s.)			
47	Calobates melanope. Pall.	×	—	Wszędzie i na Kamczatce.
48	Budytes flava. L.	×	×	Wszędzie.
49	Anthus striolatus. Blyth.	×	—	Daurya.
50	— cervinus. Pall.	×	×	Wszędzie.
51	— pratensis. L.	×	×	Bajkał południowy.
	Alaudidae (411 s.)			
52	Calandrella brachydactyla. Leis.	×	—	Bajkał. Daurya.
53	Alauda arvensis. L.	×	—	Krasnojarsk. Jakuck.
54	Otocoris alpestris. L.	—	—	Bajkał południowy. Daurya.
	Paridae (426 s.)			
55	Parus major. L.	—	—	Wszędzie.
56	— ater. L.	—	—	„

Nr bież	Nazwy systematyczne	Zalatują do Afryki	Zalatują do Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
57	Cyanistes cyanus. Pall.	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
58	Mecistura caudata. L.	—	—	Wszędzie.
	Ampelidae (452 s.)			
59	Ampelis garrulus. L.	—	×	Wszędzie.
	Oriolidae (457 s.)			
60	Oriolus galbula. L.	×	—	Przedbajkale.
	Muscicapidae (464 s.)			
61	Butalis grisola. L.	×	—	Usole. Dolina Irkutu. Bajkał południowy.
	Laniidae (485 s.)			
62	Enneoctonus collurio. L.	—	—	Przedbajkale.
	Corvidae (506 s.)			
63	Perisoreus infaustus. L.	—	—	Przedbajkale.
64	Corvus cornix. L.	×	—	Jeniesiej. Wyjątkowo Bajkał.
65	— corone. Pall.	—	—	Przedbajkale.
66	Nuciphraga coryocatactes. L.	—	—	Wszędzie i na Kamczatce,
	Sturnidae (542 s.)			
67	Sturnus vulgaris. Pall.	—	—	Przedbajkale.
	Emberizidae (549 s.)			
68	Plectrophanes nivalis. L.	×	—	Daurya. Amur. Tajmyr. Kamczatka.
69	Calcarius lapponicus. L.	×	—	Tajmyr. Boganida. Daurya. Amur. Kamczatka.
70	Enberiza citrinella. L.	—	—	Krasnojarsk. Kańsk.
71	Schoenicola arundinacea. Bris. (S. schoenic. L.)	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
	Fringillidae (613 s.)			
72	Passer domesticus. L.	×	×	Daurya. Kraj amurski.
73	— montanus. L.	—	—	Od Jeniesieja po ocean.
74	Chrysomitris spinus. L.	—	—	Udski Ostrog. Góry Bureiańskie.
75	Fringilla montifringilla, L.	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
76	Acanthis linaria. L.	×	×	„ „ „ „

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Z latują do Afryki	Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
77	Acenthis Hornemanni exilipes. Steieger.	--	×	Wszędzie i na Kamczatce.
78	Carpodacus erythrinus. Pall.	—	—	Wszędzie i na Kamczatce jako odmiana: Grebnitzkii. Steiner Gm.
79	Corythus enucleator. L.	—	—	Udski Ostrog. Kraj ussuryjski.
80	Pyrrhula coccinea. Selys (rubicilla. Schäf.)	—	×	Bajkał. Daurya. Kamczatka? jako odm.: kamczatkensis Tacz.
	Loxidae (674 s.)			
81	Loxia curvirostra. L.	—	—	Prawie wszędzie, według Pall. i Stellera i na Kamczatce.
82	— bifasciata. Brehm.	—	—	Wszędzie i na Kamczatce.
	Cuculidae (696 s.)			
83	Cuculus canorus. L.	×	—	Przedbajkale.
	Picidae (697 s.)			
84	Jynx torquilla. (Jynx) L.	×	—	Udski Ostrog. Bajkał po ocean.
85	Gecinus canus. Gm.	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
86	Dryopicus martius. L.	—	—	Wszędzie i Kamczatka? (według wskazówek niepewnych).
87	Picus leuconotus. Bechts.	—	—	Wszędzie, bez Kamczatki.
88	Picus major. L.	—	—	„ „ „
89	— minor. L.	—	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
	Colnmbidae (729 s.)			
90	Columba livia. L.	—	--	Przedbajkale.
	Tetraonidae (744 s.)			
91	Tetrao urogallus. L.	—	—	Krasnojarsk.
92	Lyrurus tetrix. L.	—	—	„
93	Tetrastes bonasia. L.	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
94	Lagopus albus. Gm.	—	—	Wszędzie.
95	Lagopus alpinus. Nils.	—	—	„

	Perdicidae (775 s.)			
96	Perdix cinerea. Latk.	—	—	Przedbajkale.
97	Coturnix communis. Bonn.	×	—	Przedbajkale. Dolina Irkutu.
	Gruidae (796 s.)			
98	Grus cinerea. Keys. et Blasius.	×	—	Lena. Kołyma. Anadyr. Bajkał. Daurya.
99	Anthropoides virgo. L.	×	—	Daurya.
	Charadriidae (815 s.)			
100	Eudromias morinellus. L.	—	—	Tajmyr. Boganida. Bajkał. Daurya. Kamczatka.
101	Aegialitis hiaticula. L.	×	×	„ „ „ „ „
102	— minor. Wolf et Meyer.	×	—	„ „ „ „ „
103	— cantiana. Boie	×	—	Południowa Daurya. Wyspa Askolda.
104	Squatarola helvetica. Bris.	×	×	Wszędzie.
105	Vanellus cristatus. Wolf et Meyer.	×	—	Od Bajkału po ocean.
106	Calidris arenaria. L.	×	×	Boganida. Daurya.
	Haematopodidae (843 s.)			
107	Strepsilas interpres. L.	xx	—	Wszędzie.
	Phalaropidae (848 s.)			
108	Phalaropus cinereus. Bris.	—	—	Bajkał. Daurya. Kamczatka.
109	Crymophilus fulicarius. Bp.	—	—	Tajmyr. Boganida.
	Recurvirostridae (453 s.)			
110	Recurvirostra avocetta. L.	×	—	Bajkał południowy. Daurja.
	Totanidae (855 s.)			
111	Actitis hypoleucos. L.	×	×	Wszędzie.
112	Totanus glottis. L.	×	×	„
113	— stagnalis. Bechst.	×	×	Wybrzeża morza ochockiego. Arguń. Kraj ussuryjski.
114	— fuscus. L.	×	—	Wszędzie.
115	— calidris. Pall.	×	—	Wyspy Szantarskie. Daurya. J. Chanka. Sidemi.
116	— ochropus. L.	×	×	Bajkał. Jezioro Chanka. Kamczatka. Dolny Amur.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Afryki	Zalatują do Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Tringidae (884 s.)			
117	Machetes pugnax. Bris.	×	×	Wszędzie.
118	Tringa canutus. L.	×	×	Taimyr. Boganida. Mikołajewsk. Bajkał.
119	— maritima. Brün.	×	×	Tajmyr.
120	— Temmincki. Leislr.	×	×	Bajkał. Daurya. Jezioro Chanka.
121	Pelidna subarquata. Briss.	×	×	Tajmyr. Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
	Limosidae (929 s.)			
122	Limosa lapponica. Briss.	—	—	Jeniesiej u ujścia.
	Scolopacidae (948 s.)			
123	Scolopax rusticola. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
124	Gallinago scolopacina. Bp.	×	×	Wszędzie.
125	Limnocryptes gallinula. L.	×	—	Boganida.
	Ciconidae (973 s.)			
126	Ciconia nigra. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Ardeidae (976 s.)			
127	Ardea cinerea. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
128	Egretta alba. L.	×	×	Daurya. Kraj ussuryjski.
129	Botaurus stellaris. L.	×	—	Od Leny po ocean.
	Phoenicopteridae (993 s.)			
130	Phoenicopterus ruber. L.	—	×	Irkuck. (Jedyny okaz zdobyty).
	Rallidae (993 s.)			
131	Porzana pusilla. Pall.	—	—	Od Bajkału po ocean.
	Gallinulidae (1000 s.)			
132	Gallinula chloropus. L.	×	—	Nad Ononem.
133	Fulica atra. L.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Sternidae (1004 s.)			
134	Gelochelidon nilotica. Hasselqu.	×	—	Taraj-nor. Sidemi.
135	Sylochelidon caspia. Pall.	×	—	Daurya. Jezioro Chanka. Sidemi.
	Laridae (1018 s.)			
136	Larus canus. L.	×	×	Mikołajewsk na Amurze. Kamczatka.
137	Chroicocephalus ridibundus. L.	×	—	Wszędzie.
138	— minutus. Pall.	×	—	Morze ochockie. Bajkał. Daurya.
139	Rissa tridactyla. L.	×	×	Tajmyr. Kraj Czukczów.
	Phalacrocoracidae (1072 s.)			
140	Phalacrocorax carbo. L.	×	—	Bajkał. Daurya. Wybrzeża morza mandżurskiego.
	Anseridae (1084 s.)			
141	Anser cinereus. Wolf et Meyer.	×	—	Od Bajkału po ocean.
142	Anser segetum. L.	×	×	Wszędzie.
143	Branta leucopsis. Pall.	—	—	Tajmyr. Boganida.
	Cygnidae (1113 s.)			
144	Cygnus olor. Gm.	—	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
145	— ferus. Ray.	—	—	Wszędzie.
146	— minor. Pall.	—	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
	Anatidae (1121 s.)			
147	Casarca rutila. Pall.	×	—	Bajkał. Daurya.
148	Vulpanser tadorna. L.	×	—	Południowa Daurya.
149	Anas boschas. L.	×	×	Wszędzie.
150	— querquedula. Briss.	×	—	„
151	— crecca. L.	×	×	„
152	Dafila acuta. L.	×	×	„
153	Spatula clypeata. Bris.	×	×	„

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Zalatują do Afryki	Zalatują do Ameryki	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
154	Chaulelasmus streperus. L.	X	X	Wszędzie.
155	Mareca penelope. L.	X	X	"
156	Aithya ferina. L.	X	—	Bajkał. Daurya.
157	Fulix marila. L.	—	X	Wszędzie.
158	— cristata. David et Ous.	X	—	"
159	Glaucion clangula. L.	X	—	"
160	Harelda (Cosmonetta) histrionica. L.	—	X	"
161	— glacialis. L.	—	X	"
162	Oidemia fusca. L.	—	—	Jeniesiej. Jana. Sachalin.
163	— nigra. Bris.	—	—	Tajmyr. Boganida.
	Mergidae (1203 s.)			
164	Mergus merganser. L.	—	—	Wszędzie.
165	— serrator. L.	—	X	"
166	— albellus. L.	—	X	"
	Podicipidae (1251 s.)			
167	Podiceps cristatus. L.	—	—	Jezioro Chanka.
168	— cornutus. L.	—	—	Udski Ostrog. Daurya. Sidemi.
169	— auritus. L.	—	—	Arguń. Sidemi.
	Alcidae (1911 s.)			
170	Cephus Mandti. Licht.	—	—	Cieśnina Behringa.
	Colymbidae (1250 s.)			
171	Colymbus arcticus. L.	—	X	Wszędzie.
172	— lumme. Gunn. (septentrionalis. L.)	—	X	"

Ilość form zaliczonych do europejskich wynosi 174. (Do 172 dodać trzeba: Branta brenta i Branta ruficollis. Patrz w spisie form azyatyckich).

III. Gatunki amerykańskie.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Aquilidae (10 s.) (Patrz Nr 33 spis gatunków ameryk.)	
1	Haliaetus leucocephalus. L.	W. Behringa. Kamczatka. (Bianchi)
	Falconidae (71 s.)	
2	Falco Pealei. Ridgw.	Kamczatka. W. komandorskie.
	Turdidae (279 s.)	
3	Turdus Aliciae. Baird.	Kraj Jakucki.
	Muiotiltidae (357 s.)	
4	Dendroeca coronata. L.	Przylądek czukocki.
5	Henicocichla noveboracensis. Gm.	" "
	Emberizidae (549 s.)	
6	Junco hiemalis. L.	Kraj czukocki.
	Fringillidae (612 s.)	
7	Leucosticte griseinucha. Brandt.	Wyspy komandorskie.
	Gruidae (796 s.)	
8	Grus fratercula. Baird.	Kraj czukocki.
	Charadriidae (815 s.)	
9	Charadrius dominicus. Müll.	Zatoka Olgi na morzu mandżurskiem.
10	Aegialitis semipalmata. Kaup.	Zatoka Koluszkina oceanu lodow.
	Tringidae (834 s.)	
11	Tringa minutilla. Vieil.	Zatoka Bielowskiego i zatoka Plover na wybrzeżu Syberyi wsch.
12	— maculata. Vieil.	Kraj Czukczow.
13	— Bairdi. Coues.	Kraj czukocki. Wybrz. m. Behringa.
14	Tringites rufescens. Vieil.	Przyl Wankarem w cieśn. m. Behrin.
15	Ereunetes occidentalis. Lavr,	Półwysep czukocki.
	Numenidae (938 s.)	
16	Numenius borealis. Forst.	Przylądek Wankarem.
	Procellaridae (1064 s.)	
17	Oceanodroma leucorhoa. Vieil. (Procellaria pelagica Pall.)	Wyspa miedziana.
18	— furcata. Bp. (Procell. furca. Gm.)	Wyspa Behringa.
	Sulidae (1083 s.)	
19	Disporus piscator. L.	Zatoka De Castries m. mandżursk.
	Anatidae (1121 s.)	
20	Mareca americana. Gm.	Wyspy komandorskie.
21	Glaucion albeola. L.	Wyspy Behringa.
22	Oidemia Steinegeri. Ridgw.	Kamczatka. Wyspy komandorskie.
23	— perspicillata. L.	Wybrzeża cieśniny Behringa.
24	— americana. Sw. et Richards.	Kamczatka. Wyspy komandorskie.

Nr bież.	Nazwy systematyczne	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
25	Somateria v. nigrum. Gr.	Kamczatka. Wyspy komandorskie.
26	Lampronetta Fischeri. Brandt.	Półwysep czukocki.
	Cygnidae (1113 s.)	
27	Cygnus colombianus. Steineger.	Wyspa Behringa.
	Sternidae (1113 s.)	
28	Sterna aleutica. Baird.	Zatoka św. Laurentego. Sachalin.
	Laridae (1118 s.)	
29	Larus barrovianus. Ridgw.	Północne wybrzeże oceanu lodow.
30	Rhodostetia rosea. Macgill.	Kraj czukocki.
31	Gavia alba. Gunn.	Kamczatka. Uka.
	Colymbidae (1259 s.)	
32	Colymbus Adamsi. Gray.	Kamczatka. Wyspy komandorskie. Zatoka Abreka.
33	Haliaetus hypoleucus. Ridgw. (36 s.)	Wyspa Behringa, (Gatunek bardzo wątpliwy). Wyspy Aleuckie.
34	Podiceps nigricolis. Brehm. (1148 s.)	Wiluj. W. komand. Daurya. Arguń. Ameryka jako właściwa ojczyzna.

Ilość gatunków amerykańskich wynosi Nrów 34.

IV. Gatunki australijskie.

Nr bież.	Nazwa systematyczna	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
1	Grus australasiana. Gould. (801 s.)	Okolice Jakucka. (Pawłowski).

V. Rasy gatunków europejskich i amerykańskich.

Nr bieżący	Nazwy systematyczne	Rasy: gatunków europejsk.	Rasy: gatunków amer. k.	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Aquilidae (10 s.)			
1	Aquila chrysaëtos daphanea. Hodgs.	×	—	Kamczatka.
	Buteonidae (56 s.)			
2	Buteo vulgaris, plumipes. Hodgs.	×	—	Bajkał. Daurya (Darasuń). Kraj ussuryjski.
	Pernidae (50 s.)			
3	Pernis apivorus orientalis. Tacz.	×	—	Bajkał. Kraj ussuryjski.
	Falconidae (71 s.)			
4	Falco gyrfalco, Grebnitzkii. Sewerzow.	×	—	Wyspa Behringa.
	Strigidae (122 s.)			
5	Glaucidium passerinum, orientale, Tacz.	×	—	Bajkał. Daurya Ussuri.
6	Syrnium uralense, fuscescens, Tacz. Tem. et Schl.	×	—	Kraj ussuryjski.
7	Athene noctua, plumipes. Swinh.	×	—	Daurya.
8	Bubo ignavus, sibiricus. Schleg.	×	—	Bajkał. Daurya Amur.
9	Scops giu, japonicus. Temm et Schleg.	×	—	Kraj ussuryjski.
	Hirundinidae (173 s.)			
10	Hirundo rustica, erythrogastra. Gr.	×	—	Udski Ostrog. Daurya.
11	— Tytleri. Jerd.	×	—	Irkuck. Kamczatka.
12	Cotyle riparia, sinensis. Gr.	×	—	Sidemi.
13	Chelidon urbica, lagopoda. Pall.	×	—	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
	Alcedidae (192 s.)			
14	Alcedo ispida, bengalensis. Bris.	×	—	Wszędzie, bez Kamczatki.

Nr bieżący	Nazwy systematyczne	Rasy gatunków europejsk.	Rasy gatunków ameryk.	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Certhidae (199 s.)			
15	Sitta europaea baicalensis. Temm. et Schleg.	×	—	Bajkał. Daurya.
16	— amurensis. Swinh.	×	—	Kraj amurski i ussuryjski.
17	— albifrons. Tacz.	×	—	Kamczatka.
	Sylvidae (224 s.)			
18	Calamoherpe turdoides, orientalis Temm. et Schl.	×	—	Daurya. Kraj amurski i ussuryjski.
19	Locustella Rayi Hendersoni. Steineger.	×	—	Wszędzie.
	Motacillidae (361 s.)			
20	Motacilla alba baicalensis. Swinh.	×	—	Bajkał. Daurya.
21	— ocularis. Swinh.	×	—	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
22	— personata Gould.	×	—	Kraj bajkalski w przelocie.
23	— leucopsis. Gould.	×	—	Kraj ussuryjski? (Sharpe).
24	— lugens. Kittl.	×	—	Kamczatka
25	Budytes flava borealis. Sundev.	×	—	Boganida. Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
26	Anthus spinoletta Blakistoni. Sharpe.	×	—	Bajkał. Sidemi.
27	— pratensis japonicus. Tacz.	×	—	Wszędzie.
	Alaudidae (411 s.)			
28	Alauda arvensis japonica. Temm. et Schleg.	×	—	Wszędzie.
29	Otocoris albigula Parvexi. Tacz.	xx	—	Daurya po Szyłkę. Okolice Kosogoła. (Gat. albigula, Bradt jest azyatycki). (Azyatyckie gatunki znaczę dwoma znaczkami)
	Paridae (426 s.)			
30	Poecilia cincta obtecta. Cab. Ridgw. (P. sibir. ob.)	xx	—	Bajkał.
31	— sibirica affinis Przew.	xx	—	Amur.
32	— palustris macroura. Tacz.	×	—	Dolina Irkutu. Bajkał.

33	Poecilia palustris crassirostris. Tacz.	×	—	Kraj ussuryjski.
34	— palustris kamtschatkensis. Tacz.	×	—	Kamczatka.
	Regulidae (447 s.)			
35	Regulus cristatus himalayensis. Gerd.	×	—	Kraj ussuryjski.
36	— cristatus japonicus Bp.	×	—	Sidemi.
	Muscicapidae (464 s.)			
37	Erythrosterna parva albicilla. Pall.	×	—	Wiluj. Bajkał. Taraj-nor. Kraj ussuryjski. Kamczatka.
	Corvidae (506 s.)			
38	Perisoreus infaustus sibiricus. Tacz.	×	—	Bajkał. Daurya. Amur. Omolon.
39	Garrulus glandarius Brandti. Eversm.	×	—	Wszędzie, z wyjątkiem Kamczatki.
40	Pica caudata leucoptera Gould.	×	—	Bajkał. Daurya.
41	— caudata sericea. Gould.	×	—	Kraj ussuryjski.
42	— caudata kamtschatica. Dyb.	×	—	Kamczatka.
43	Lycos monedula daurica. Pall.	×	—	Od Bajkału po ocean.
44	— monedula neglecta. Schleg.	×	—	Daurya. Kraj ussuryjski.
45	Corvus corax sibiricus, Tacz.	×	—	Mandżurya rosyjska.
46	— corax ussurianus. Tacz.	×	—	Kraj ussuryjski.
47	— corax kamtschaticus. Dyb.	×	—	Kamczatka.
48	— corax behringianus. Dyb.	×	—	Wyspy komandorskie.
49	Corvus corone orientalis. Eversm.	×	—	Wszedzie, z wyjątkiem Kamczatki.
50	— corone kamtschatica. Dyb.	×	—	Kamczatka.
51	Trypanocorax frugilegus pastinator. Gould.	×	—	Irkuck. Daurya. Kraj ussuryjski.
52	Fregilus graculus brachypus. Swinh.	×	—	Daurya. Góry Onońskie. Przedbajkale. Góry sajańskie.
	Laniidae (485 s.)			
53	Otomela isabellina speculigera. Tacz.	xx	—	Daurya. Odmiana formy azyatyckiej.
	Sturnidae (542 s.)			
54	Sturnus vulgaris Menzbieri. Sharpe.	×	—	Południowy Bajkał.
	Emberizidae (549 s.)			
55	Plectrophanes nivalis Townsendi. Sharpe.	×	—	Wyspy komandorskie.
56	Petronia rupestris brevirostris. Dyb.	×	—	Daurya. Arguń. Durojsk.

Nr bież. cy	Nazwy systematyczne	Rasy gatunków europejsk.	Rasy gatunków am ryk.	Rozmieszczenie gatunków po Syberyi wschodniej
	Fringillidae (612 s.)			
57	Acanthis linaria Holboelli. Brehm.	×	—	Przedbajkale. Daurya. Kamczatka.
58	Coccothraustes vulgaris japonicus. Temm. et Schl.	×	—	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
59	Carpodacus erythrinus Grebnitzkii. Steineger.	×	—	Kamczatka.
60	Pyrrhula pyrrhula kamtschatica. Tacz.	×	—	Kamczatka.
	Cuculidae (685 s.)			
61	Cuculus canorus borealis. Pall.	×	—	Wszędzie i na Kamczatce.
	Picidae (797 s.)			
62	Picus major japonicus. Seeb.	×	—	Sachalin. Kraj ussuryjski.
63	— major kamtschatkensis. Dyb.	×	—	Kamczatka.
64	— minor kamtschatkensis. Dyb.	×	—	„
65	Picoides tridactylus crissoleucus. Brandt.	×	—	Bajkał. Daurya. Kraj ussuryjski.
66	— tridactylus kamtschaticus. Dyb.	×	—	Kamczatka.
	Columbidae (724 s.)			
67	Columba livia rupestris. Pall.	×	—	Od Bajkału do oceanu.
	Tetraonidae (744 s.)			
68	Lagopus alpinus Rigdwayi. Steineger.	×	—	Wyspy komandorskie.
69	Tetrao urogallus Taczanowskii. Steineger.	×	—	Przedbajkale i Bajkał.
70	Lyrurus tetrix Wagae. Dyb. in lit.	×	—	Przedbajkale i Bajkał. Daurya.
	Haematopodidae (843 s.)			
71	Haematopus ostralegus osculans. Swinh.	×	—	Sidemi. Kamczatka.
	Tringidae (884 s.)			
72	Tringa alpina pacifica. Coues.	×	—	Od Bajkału do oceanu. Kamczatka.

73	Tringa alpina Schinzi. Brehm.	×	—	Wszędzie bez Kamczatki.
74	Tringa maritima Couesi. Turner.	×	—	Wyspy komandorskie.
75	Tringa minuta orientalis. Tacz.	×	—	Bajkał. Kamczatka.
	Limosidae (929 s.)			
76	Limosa melianura brevipes. Schleg.	×	—	Bajkał. Daurya. Kamczatka.
	Numeniidae (938 s.)			
77	Numenius arquatus lineatus. Cuv.	×	—	Daurya.
78	— phoeopus variegatus. Scop.	×	—	Daurya. Kamczatka.
	Ardeidae (976 s.)			
79	Egretta alba modesta. J. E. Gr.	×	—	Kraj ussuryjski.
80	Butorides javanicus amurensis. Schrenck.	xx	—	Kraj amurski i ussuryjski.
	Rallidae (993 s.)			
81	Rallus aquaticus indicus. Blyth.	×	—	Daurya. Sidemi.
	Sternidae (1004 s.)			
82	Sterna fluviatilis tibetana. Saund.	×	—	Południowy Bajkał.
	Laridae (1015 s.)			
83	Larus argentatus. Vegae. Palmen.	×	—	Ocean lodowaty od Tajmyru po cieśninę Behringa.
84	— canus niveus. Pall.	×	—	Bajkał. Daurya. Amur. Kamczatka.
85	Rissa tridactyla pollicaris. Steineger.	×	—	Ocean lodowaty. Kamczatka.
	Procellaridae (1064 s.)			
86	Fulmarus glacialis glupischa. Steineger.	×	—	Kamczatka. Wyspy komandorskie.
	Anseridae (1086 s.)			
87	Anser albifrons Gambeli. Coues (Forma asiat. Tacz.)	×	—	Tajmyr. Wyspy komandorskie.
88	— segetum Middendorffi. Steineger.	×	—	Wszędzie.
89	Branta brenta nigricans. Dall. Lawr.	×	—	Ujście Leny. Kraj Czukczów.
90	— canadensis Hutchinsi. Rich.	—	×	Wyspy komandorskie.
	Alcidae (1211 s.)			
91	Uria lomvia arra. Pall.	×	—	Ocean lodowaty. Kamczatka. Wyspy komandorskie.
92	— troile californica. Bryant.	×	—	Wybrzeża północne oceanu spokojnego. W. komandorskie.

Ilość Ras gatunków europejskich i amerykańskich wynosi Nrów 92.

Spis systematyczny gatunków i ras,
należących do Avifauny Kamczatki i wysp komandorskich.

Zestawił
Benedykt Dybowski.

Wstęp.

Skład avifauny kamczackiej jest wielce interesujący. Teren niniejszy półwyspu nosi na sobie wszelkie cechy jeszcze niedawnego stanu wyspiarskiego. Przylotne ptactwo na czas lęgowy przybywa z czterech stron świata i byłoby niezawodnie obfite tu w gatunki, gdyby nie mnogość soboli, łasic, lisów, niedźwiedzi i kretomyszy. Obfitość tych niszczycieli trwająca aż do niedawnych czasów jeszcze, stała się zdaniem mojem przyczyną ubóstwa ptaków na półwyspie. Obecnie gdy wyniszczone zostały prawie doszczętnie wszystkie gatunki owych zwierząt, powodujących ubóstwo avifauny, oczekiwać należy na zmianę, to też obowiązkiem koniecznym jest poznanie stanu obecnego, ażeby módz w przyszłości śledzić za zmianami przewidywanemi. Kamczatka jako wyspa oceaniczna musiała przez długi czas pozostawać w odosobnieniu, skoro się wytworzyły na niej odmiany dzisiaj uznane za formy samodzielne. Już zaraz na początku moich badań na półwyspie, wypowiedziałem był zdanie, że wszystkie formy stale zamieszkujące na Kamczatce, a także gnieżdzące się na niej, są odmienne od form z kontynentu. Zdanie to moje zostało potwierdzone z wielu stron przez nowszych badaczy (Bianchi, Steineger).

Ilościowo fauna ptaków na Kamczatce jest nieznaczna, stanowi ona zaledwie 37·4% całej avifauny wschodniej Syberyi, która liczy 556 form. W porównaniu z naszymi i innymi krajami, dają wyraz

następujące cyfry. 286 gatunków w Galicyi, 304 gatunków w Kongresówce, 195 na Kamczatce, 153 na wyspach komandorskich, 556 form we wschodniej Syberyi, 535 w Europie, 1400 w Peruwii. Na Kamczatce brak następujących działów, objętych w spisie ptaków wschodniej Syberyi, a mianowicie brak działów takich, jak: 1. Milvidae, Kanie. 2. Pernidae, Pszczołojady. 3. Circidae, Błotniaki. 4. Caprimulgidae, Lelki. 5 Cypselidae, Jerzyki. 6. Coraciadae, Kraski. 7. Alcedidae, Zimorodki. 8. Upopidae, Dudki. 9. Meliphagidae, Miodojady. 10. Cinclidae, Pluszcze. 11. Accentoridae, Płochacze. 12. Ruticilidae, Pleszki. 13. Saxicolidae, Pokląskwy. 14. Mniotiltidae, Amerykanki. 15. Regulidae, Mysiokróliki. 16. Paradoxornidae, Sprzecznice. 17. Oriolidae, Wilgi. 18. Campophagidae, Perikrokotki. 19. Garrulidae, Sójki. 20. Fregilidae, Krąsnodzioby. 21. Cyanopolidae, Krasnosroki. 22. Lycosidae, Kawki. 23. Columbidae, Golębie. 24. Sturnidae, Szpaki. 25. Pteroclidae, Stepówki. 26. Tantalidae, Ibisy. 27. Plataleidae, Warzęchy. 28. Ciconidae, Bociany. 29. Ardeidae, Czaple. 30. Phoenicopteridae, Czerwonaki. 31. Rallidae, Wodniki. 32. Gallinulidae, Kokoszki. 33. Sulaeidae, Niezgraby. 34. Perdicidae, Kuropątwy. 35. Turnicidae, Podeszwiki. 36. Phasianidae, Bażanty. 37. Otidae, Dropie. 38. Gruidae, Żórawie. 39. Glareolidae, Żwirowce.

Brak drobnego ptactwa, brak śpiewaków, dziwną jakąś pustką w przyrodzie, jakąś martwotą smutną uderza podróżnika po Kamczatce. Do śpiewaków kamczackich należą: Gil dziwoni, Poświerka złota, Świergotek Gustawa i kilka innych skromnych w swym śpiewie ptasząt. Co do samego spisu to są następujące uwagi konieczne.

1. Gatunki, których okazy zostały zdobyte przez nas albo też mamy o nich pewną osobiście sprawdzoną wiadomość, nie są żadnymi znakami oznaczone w spisie niniejszym.

2. Inne gatunki znaczone są literami: I tak Bi = Bianchi, Ka = Kamczadale. Al = Aleuty. P. = Pallas. S. = Steller. St. = Steineger. W. = Wozniesieński.

3. Przy każdym gatunku podaną jest w parantezach stronica dzieła Taczanowskiego.

4. Niektóre nazwy rodzajowe są podwójne, te co są parantezami ujęte, oznaczają przeważnie nie używane przez Taczanowskiego, a tylko zaznaczane w cytatach. Zresztą nomenklatura systematyczna nie mogła być przezemnie opracowaną należycie, a to dla braku koniecznej literatury naukowej. „Trado, quod potui“, niech mnie to zdanie tłómaczy przed czytelnikiem.

Spis gatunków i odmian avifauny kamczackiej i wysp komandorskich.

Nr bieżący	Nazwy systematyczne, według nomenklatury, użytej przez Taczanowskiego i przez nowszych badaczy: Steinegera i Bianchi'ego	Inicyały nazw badaczy	Uwagi nad gatunkami avifauny kamczackiej i wysp komandorskich	Kamczatka	Wyspy komand.
	Aquilidae. Orłowate.				
1	Aquila chrysaëtos daphanea. Hodgs. (13 s.)		Rzadki na Kamczatce.	×	—
2	— nobilis. Pall. (14 s.)		" " "	×	—
3	Haliaetus albicilla. L. (29 s.		Pospolity odlatuje na zimę.	×	×
4	— hypoleucus. Ridgw. (36 s.)	Bi St.	Wątpliwy gatunek.	—	×
5	— leucocephalus. L. (34 s.)		Wyjątkowo na Kamczatce.	×	×
6	— (Talassaetus) pelagicus. Pall. (37 s.)		Orłów 6 gatunków, stanowi 54·5% gat. wsch. Syberyi.	×	×
	Pandionidae. Rybołowy.				
7	Pandion haliaëtus. L. (52 s.)		Pospolity na Kamczatce.	×	×
	Buteonidae. Myszołowy.				
8	Archibuteo lagopus. Brünn.		Nie rzadki na Kamczatce.	—	×
	Falconidae. Sokoły.				
9	Hierofalco candicans Gm. (77 s.)		Dotąd nie spotykany na Kamczatce.	×	×
10	— gyrfalco Grebnitzkii Sewerzow (73 s.)			?	×
11	Falco peregrinus Pealei. Ridgw. (81 s.)			×	×
12	— subbuteo. L. (84 s.)		Sokołów 4 gatunki, stanowią 50% gat. wsch. Syberyi.	×	×
	Asturidae. Jastrzębie.				
13	Astur candidissimus. Dyb. (102 s.)		Ptaków drapieżnych dziennych na Kamczatce 14 gat.	×	—
14	Accipiter nisus. L. (105 s.)		stanowią 42·3% gatunków wsch. Syberyi.	×	—
	Strigidae. Sowy.				
15	Surnia ulula. L. (123 s.)		Nie rzadka na Kamczatce.	×	—
16	Nyctea nivea. L. (125 s.)		" " " "	×	×

Nr bieżący	Nazwy systematyczne, według nomenklatury, użytej przez Taczanowskiego i przez nowszych badaczy: Steinegera i Bianchi'ego	Inicyały nazw badaczy	Uwagi nad gatunkami avifauny kamczackiej i wysp komandorskich	Kamczatka	Wyspy komand.
17	Syrnium lapponicum. Retz. (136 s.)	S.	Nie widziana w ostatnich czasach. Pospolita na Kamczatce. Ptaków drapieżnych nocnych 3 tylko gat. pewne, stanowią 20°/₀ gatunków wsch. Syberyi.	?	—
18	Otus (Asio) accipitrinus. Pall. (157 s.)			×	×
	Hirundinidae. Jaskółki.				
19	Hirundo rustica gutturalis. Scop. (173 s.)		Rzadka.	×	—
20	— rustica Titleri. Jerd. (180 s.)		Niepospolita.	×	×
21	Chelidon urbica lagopoda. Pall. (184 s.)	S.	W ostatnich czasach nie spostrzegana.	?	—
22	Cotyle riparia. L.		Pospolita.	×	×
	Certidae. Pełzacze.				
23	Sitta albifrons. Tacz. (europaea var. albifr.) (204 s.)		Dosyć pospolity gatunek.	×	×
	Troglodytidae. Timelidae. Strzyżyki.				
24	Nannus (Troglodytes) pallescens. Dyb. Tacz. (209 s.)		Dotąd tylko na wyspach komand. Gajówek 3 gat. czyli 20°/₀ gat. wsch. Syberyi. Wszystkie gatunki gajówek nie są pospolite.	—	×
	Sylvidae. Gajówki.				
25	Calomodyta ochotensis. Midd. (241 s.)			×	×
26	Locustella lanceolata. Temm. (244 s.)			×	—
27	Phylopneuste (Acanthopneuste borealis. Blas.) (254 s.)			×	×
28	— xanthodrias. Swinh. (257 s.)			×	—
29	Lusciniola Homeyeri. Dyb. (275 s.)			×	—
	Turdidae. Drozdy.				
30	Turdus fuscatus. Gm. (eunomus Temm.) (289 s.)		Drozdów tylko 2 gat. czyli 12·5°/₀ gat. wsch. Syberyi	×	×
31	— obscurus. Gm. (306 s.)			×	×
	Cyaneculidae. Podróżnice.				
32	Cyanecula suecica. L. var. kamtschat. Dyb. in lit. (332 s.)		Pospolite na Kamczatce.	×	—

Nr bieżący	Nazwy systematyczne	Inicyały nazw badaczy	Uwagi	Kamczatka	Wyspy komand.
	Erythacidae. Rudziki.				
33	Calliope calliope. Pall. (335 s.)		Pospolity gatunek na Kamczatce.	×	—
	Janthidae. Modraczki.				
34	Janthia (Nemura) cyanura. Pall. (343 s.)		Pospolity gatunek na Kamczatce.	×	×
	Motacillidae. Pliszki.				
35	Motacilla lugens. Kittl. (372 s.)		Pliszek 6 gat. czyli 54,5°/₀ gat. wsch. Syberyi. Wszystkie pliszki dosyć pospolite.	×	×
36	— alba var. ocutaris. Swinh. (364 s.)			×	×
37	Calobates melanope. Pall. var. kamtschatica Dyb. in lit. (375 s.)			×	×
38	Budytes flava borealis. Sundev. (382 s.)			×	×
39	— citreola. Pall. (387 s.)	P.	Nie spotykany gatunek w ostatnich czasach.	×	—
	Anthidae. Świergotki.		Świergotków 4 gat. czyli 50°/₀ gat. wsch. Syberyi.		
40	Pipastes maculatus. Hodgs. ((391 s.)			×	—
41	Anthus Gustavi. Swinh. (398 s.)			×	×
42	— cervinus. Pall. (402 s.)			×	×
43	— pensilvanicus. Lath. (408 s.)			×	—
	Alaudidae, Skowronki.		Jeden tylko gat. czyli 16.6°/₀ gat. wsch. Syberyi.		
44	Alauda arvensis japponica. Temm. (411 s.)		Pospolity gatunek.	×	×
	Paridae. Sikory.		3 gatunki, czyli 26°/₀ gat. wsch. Syberyi.		
45	Parus ater. L. (var. kamtschat. Dyb. in lit.) (430 s.)			×	—
46	Poecile palustris kamtschatkensis. Bp. (442 s.)			×	×
47	Mecistura caudata. L. (var. kamtsch. Dyb. in lit.) (443 s.)			×	—
	Ampelidae. Jemiołuszki.				
48	Ampelis garrulus L. (452 s.)			×	×
	Muscicapidae. Muchołówki.		3 gatunki, czyli 33.3°/₀ gat. wsch. Syberyi.		
49	Hemichelidon sibirica. Gm. (475 s.)			×	×
50	— griseitincta. Swinh. (Bianchi).	Bi		—	×
51	Siphia (Erythrosterna) albicilla. Pall. (469 s.)			×	×

Nr bieżący	Nazwy systematyczne, według nomenklatury, użytej przez Taczanowskiego i przez nowszych badaczy Steinegera i Bianchi'ego	Inicyały nazw badaczy	Uwagi nad gatunkami avifauny kamczackiej i wysp komandorskich	Kamczatka	Wyspy komand.
	Laniidae. Dzierzby.		2 gatunki czyli 22.2% gat. wsch. Syberyi.		
52	Lanius major. Pall. (var. Homeyeri Dyb. in lit.) (487 s.)			×	—
53	Otomela phoenicurus. Pall. (var. kamtsch. Dyb. (498 s.)			×	—
	Picaeidae. Sroki.		Jeden gatunek czyli 33.3% gat. wsch. Syberyi.		
54	Pica caudata var. kamtschatica. Steineger. (514 s.)			×	—
	Corvidae. Wronokruki.		3 gatunki czyli 12.8% gat. wsch. Syberyi.		
55	Corvus corax kamtschaticus. Dyb. (528 s.)			×	—
56	— behringianus. Dyb. (529 s.)			—	×
57	Corone corone orient. Ewersm. var. kamtschat. Dyb.			×	×
	Nucifragidae. Orzechówki.				
58	Nucifraga caryocatactes. L. var. kamtschat. Bianchi.			×	?
	Emberizidae. Poświerki.		3 gatunki czyli 33.3% gat. wsch. Syberyi.		
59	Plectrophanes (Plectrophenax) nivalis. L. (550 s.)			×	—
60	— nivalis Townsendi Rigdw. (555 s.)			—	×
61	Junco hiemalis. (611 s.)	Bi.		×	—
62	Calcarius lapponicus. L. (557 s.)			×	×
63	Emberiza variabilis. Temm. (609 s.)			×	×
64	— rustica. Pall. (572 s.)			×	×
65	— aureola. Pall. (603 s.			×	×
66	Schoenicola schoeniclus. L. (596 s.)			×	—
	Fringillidae. Wróblowate.		12 gatunków czyli 44.4% gat. wsch. Syberyi.		
67	Coccothraustes vulgaris japponicus. Temm. (625 s.)	W.		?	—
68	Chlorospiza (Chloris) kawarahiba. Temm. 627 s.			×	—

69	Fringilla montifringilla. L. (636 s.)			×	×
70	Aegiothus (Acanthis) linaria. L (639 s.)			×	×
71	Aegiothus linaria Holboelli. Brehm. (643 s.)			×	×
72	— linaria exilipes. Coues. (645 s.)			×	×
73	Leucosticte brunneinucha. Brdt. (653 s.)			×	—
74	— griseinucha. Brdt. (655 s.)			—	×
75	Carpodacus erythrinus. Pall. var. Grebn. St. (659 s.)			×	—
76	Corythus enucleator. L. var. kamtsch. Dyb. (671 s.)			×	—
77	Loxia curvirostra. L. (674 s.)	S. Bi.		×	×
78	— bifasciata. Brehm. (676 s.)			×	—
	Pyrrhulidae. Gile.		Jeden gatunek czyli 25.0% gat. wsch. Syberyi.		
79	Pyrrhula kamtschatica. Tacz. (680 s,)			×	—
	Cuculidae. Kukułki.		2 gatunki czyli 50% gat. wsch. Syberyi.		
80	Cuculus canorus borealis. Pall. (685 s.)			×	×
81	— striatus. Drapier. (689 s.) (C. peninsulae. Steineg.)			×	×
	Picidae. Dzięcioły.		4 gatunki czyli 33.3% gat. wsch. Syberyi.		
82	Picus leuconotus. Bechst. (701 s.)	P.		×	—
83	Xylocopus minor. L. var. kamtschatensis. Sundev. (706 s.) immaculatus. Steineger.			×	—
84	Dendrocopus major. L. var. kamtschatkensis. Dyb. (717 s.) purus. Steineger.			×	×
85	Picoides tridactylus. L. crissoleucus. Brdt. (722 s.) albidior. Steineger.			×	—
86	Yunx torquilla. L. (727 s.)	P.	Gatunek nie znaleziony w nowszych czasach.	×	—
	Tetraonidae. Głuszcocietrzewie.		4 gatunki czyli 44.4% gat. wsch. Syberyi.		
87	Lagopus albus. L. var. kamtschat. Dyb. (744 s.)			×	—
88	— alpinus. Nils. var. kamtschaticus. Dyb. (749 s.)			×	—
89	— Rigdwayi. Steineger. (752 s.)			—	×
90	Tetrao kamtschaticus. Kittl. (763 s.)			×	—
	Charadridae. Siewki.				
91	Charadrius fulvus. L. (815 s.)			×	×

Nr bieżący	Nazwy systematyczne, według nomenklatury, użytej przez Taczanowskiego i przez nowszych badaczy Steinegera i Bianchi'ego	Inicyały nazw badaczy	Uwagi nad gatunkami avifauny kamczackiej i wysp komandorskich	Kamczatka	Wyspy komand
92	Aegialitis mongola (Cirrepidesmus) L. (822 s.)			×	×
93	Squatarola helvetica. L. (835 s.)			×	×
94	Calidris arenaria. L. (841 s.)			×	×
	Haematopodidae. Krasnonogi.				
95	Haematopus ostralegus osculans. Swinh. (843 s.)			×	×
96	Strepsilas (arenaria) interpres. L (845 s.)			×	×
	Phalaropidae. Płaskonogie.		2 gatunki czyli 100°/₀ gat. wsch. (Syberyi (2)		
97	Phalaropus (cinereus) hyperboreus. L. (844 s.)			×	×
98	Crymophilus fulicarius. L. (851 s)			×	×
	Totanidae. Brodźce.		9 gatunków czyli 90°/₀ gat. wsch. Syberyi (10)		
99	Torekia cinerea. Güld. (856 s.)			×	×
100	Pseudoglottis (Pseudototanus) guttifer. Nordm.			×	×
101	Totanus (Glottis) glottis. L. (nebul. Gunner). (860 s.)			×	×
102	— fuscus. L. (869 s.)			×	×
103	Helodromas ochropus. (872 s.)			×	—
104	Rhyacophilus glareola. L. Gm. (874 s.)			×	×
105	Heteroscelus (Heteractitis) brevipes. Vieil. (877 s.)			×	×
106	— incanus. Gm. L. (877 s.)			×	×
107	Actitis (Tringoides) hypoleucus. L. (882 s.)			×	×
	Tringidae. Biegusy.		9 gatunków czyli 52.9°/₀ gat. wsch. Syberyi (17)		
108	Machaetes (Pavoncella) pugnax. L. (885 s.)			×	×
109	Tringa (Pelidna) alpina pacifica. Cou. amer. C. (897 s.)			×	×
110	— (Arquatella) maritima Couesi. Ridgw. (905 s.)			×	×
111	— (Heteropygia) acuminata. Horstf. (908 s.)			×	×

112	Tringa subminuta. Midd. (914 s.)			×	—
113	— (Limonites) minuta orientalis. Tacz. (damescensis Horstf.) (918 s.)			×	×
114	— (Limonites) Temmincki. Leisl. (916 s.)			×	×
115	— (Limonites) ruficollis (salina). Pall. (920 s.)			×	×
116	— crassirostris. Temm. (894 s.)			×	×
	Limosidae. Szlamniki.		2 gatunki czyli 50°/₀ gat. wsch. Syberyi (4)		
117	Limosa limosa melanuroides. Gould. melanura Temm. brevipes. Schl. (929 s.)			×	×
118	— lapponica Baueri. Naum. (Novae Zealandiae Gray) (933 s)			×	×
	Numenidae. Kuligi.		2 gatunki czyli 40°/₀ gat. wsch. Syberyi (5)		
119	Numenius cyanopus. Vieil. (940 s.)			×	×
120	— phaeopus variegatus. Scop. (943 s)			×	×
	Scolopacidae. Bekasy.		2 gatunki czyli 40°/₀ gat. wsch. Syberyi (5)		
121	Gallinago hiemalis. Ew. (kamtsch. Dyb. in lit. (953 s.)			×	—
122	— gallinago. L. (scolopacina Bp.) (960 s.)			×	×
	Sternidae. Rybołówki.		3 gatunki czyli 37.8°/₀ gat. wsch. Syberyi 8)		
123	Sterna paradisea. Brünn. (1008 s.) (S. macrura Naum.)			×	—
124	— kamtschatica. Pall. (1011 s.)			×	×
125	-- aleutica. Baird. (1013 s.)	Bi.	Bianchi obserwował na Kamczatce.	×	×
	Laridae. Mewy.		12 gatunków czyli 60°/₀ gat. wsch. Syberyi (20)		
126	Larus barrovianus. Ridgw. (1019 s.)			×	—
127	— glaucescens. Naum. (1019 s.)			×	×
128	— schistisagus. Steineger. (1024 s.)			—	×
129	— affinis. Reinh. (1026 s.)			×	×
130	— cachinaus. Pall. (1030 s.)			×	—
131	— canus. L. (1033 s.)			×	×
132	— canus niveus. Pall. (kamtschat. Steineg.) (1034 s.)			×	×
133	Chroicocephalus ridibundus. L. (1040 s.)			×	×
134	Rodostethia rosea. J. Sabine. (1048 s.)	St.		×	×

Nr bieżący	Nazwy systematyczne, według nomenklatury, użytej przez Taczanowskiego i przez nowszych badaczy Steinegera i Bianchi'ego	Inicyały nazw badaczy	Uwagi nad gatunkami avifauny kamczackiej i wysp komandorskich	Kamczatka	Wyspy komand.
135	Rissa rissa. L. (tridaclyla pollicaris Steineg. (1052 s.)			×	×
136	— brevirostris. Bruch. (1053 s)			×	×
137	Gavia alba. Gunn. (1055 s.)			×	—
	Stercorаridae. Wydrzyki.		3 gatunki czyli 100°/₀ gat. wsch. Syberyi (3)		
138	Stercorarius parasiticus. L. (1056 s.)			×	×
139	— longicaudus. Briss. (crepidatus. Brehm.) (1059 s.)			×	×
140	— pomarinus. Temm. (pomatorhinus Newp.) (1061 s.)			×	×
	Procellaridae. Burzowieszcze. Burzyki.		2 gatunki czyli 100°/₀ gat. wsch. Syberyi (2)		
141	Oceanodroma leucorhoa. Vieil. (1067 s.)			×	×
142	— furcata. Gm. (1068 s.)			×	×
	Puffinidae. Pufoptaki.		2 gatunki czyli 100°/₀ gat. wsch. Syberyi.		
143	Puffinus tenuirostris. Temm. (1066 s.)			×	×
144	Fulmarus glacialis pacificus. Audub. glupischa Steineger. (1064 s.)			×	×
	Diomedeidae. Albatrosy.				
145	Diomedea albatrus. Pall. (1069 s.)			×	×
146	— nigripes auct. (1069 s.)	Al.	Czy ten gatunek znajdzie się w przyszłości?	?	?
	Phalacrocoracidae. Kormorany.		3 gatunki czyli 60°/₀ gat. wsch. Syberyi (5)		
147	Phalacrocorax perspicillatus. Pall. Steller. (1077 s.)			—	—
148	Graculus urile. Gm. (bicristatus. Pall.) (1078 s.)			×	×
149	— pelagicus. Pall. (1080 s.)			×	×
	Anseridae. Gęsi.		12 gatunków.		
150	Chen hyperboreus. Pall. (1086 s.)	Ka.		×	×

Nr bieżący	Nazwy systematyczne	Inicyały	Uwagi	Kamczatka	Wyspy komand.
151	Chen nivalis. Fordt. (1087 s.)	Ka.	Prawdopodobnie obie formy białych gęsi będą zdobyte w przyszłości, widziano je w przelocie na Bajkale, Amurze, Ussuri, Kamczatce.	×	×
152	Ansercinereus. Pall. (1087 s.) (rubrirostris).			×	—
153	— albifrons. Scop. (Albifrons Gambeli. Hartl.) (1091 s.)			×	×
154	— segetum. Gm. (1095 s.)			×	—
155	— segetum serrirostris. Swinh. Bianchi.	Bi		—	×
156	— segetum mentalis. Oates. Bianchi.	Bi		—	×
157	— segetum grandis. Midd. (Middendoffi Stein.) (1098 s.)			×	—
158	Branta brenta. Pall. nigricans. Lawr. (1106 s.)			×	×
159	Leucoblepharon canadensis. Pall. Hutchinsi. Rich. (1109 s.)			×	×
160	Philacte canagica. Sewast. (1112 s.)	St.		×	×
161	Cygnopsis cygnoides. L. (1100 s.)	Al.	Prawdopodobnie znajdzie się na Kamczatce, miałem czaszkę z wysp komandorskich.	×	×
	Cygnidae. Łabędzie.		2 gatunki czyli 40°/₀ gat. wsch. Syberyi.		
162	Cygnus ferus Ray. (Cygnus cygnus. L.) (1115 s.)			×	×
163	— columbianus. Stein. (1120 s.)	St.		—	×
	Anatidae. Kaczki.		20 gatuuków.		
164	Anas boschas (boscas L.) L. (1129 s.)			×	×
165	— (Eunetta) falcata. Georgi. (1135 s.)			×	×
166	— (Nettion) formosa. Georgi. (glocitans. Pall.) (1138 s.)			×	×
167	— (Nettion) crecca. L. (1141 s.)			×	×
168	— (Querquedula. Pterocyanea) querqued. L. (1145 s.)			×	×
169	— (Dafila) acuta. L. (1147 s.)			×	×
170	— (Spatula) clypeata. L. (1151 s.)			×	×
171	— (Chaulelasmus) streperus. L. (1154 s.)			×	×
172	— (Mareca) penelope. L. 1156 s.)			×	×
173	— (Marecella) americana. Gm. (1160 s.)		Jeden okaz znaleziony martwy na wyspie Behringa.	—	×
174	— (Fulis. Fuligula) cristata. L. (fuligula L.) (1167 s.)			×	×
175	— (Fulis. Fuligula) marila. L. (1164 s.)			×	×
176	— (Glaucion. Clangula) clangula. L. (1171 s.)			×	×
177	— (Charitonetta) albeola. L. (1174 s.)			×	×
178	— (Cosmonetta) histrionica. L. (1176 s.)			×	×
179	— (Harelda) glacialis. L. (1176 s.)			×	×
180	— (Pelionetta) perspicillata. L. (1188 s.)			×	×

Nr bieżący	Nazwy systematyczne, według nomenklatury, użytej przez Taczanowskiego i przez nowszych badaczy Steinegera i Bianchie'ego	Inicyały nazw badaczy	Uwagi nad gatunkami avifauny kamczackiej i wysp komandorskich	Kamczatka	Wyspy komand.
181	Anas (Oidemia) Steinegeri. Ridgw. (1185 s.)			×	×
182	— (Melanetta) americana. Sw. et Richards (1191 s.)			×	×
188	— (Aythya) ferina. L. (1162 s.)	Ka.	Czy się znajdzie na Kamczatce? Ją nazywają tam „Ryżogałowka".	?	?
	Somateridae. Puchokaczki.		3 gatunki.		
184	Somateria v. nigrum. Gray. (1192 s.)			×	×
185	Erionetta spectabilis. L. (1195 s.)			×	×
186	Eniconetta (Heniconetta) Stelleri. Pall. (1200 s.)			×	×
	Mergusidae. Szlachary.		3 gatunki.		
187	Mergus merganser. L. americanus. Cass. (1203 s.)			×	×
188	— serrator. L. (1206 s.)			×	×
189	— albellus. L. (1208 s.)			×	?
	Alcidae. Alki.		14 gatunków.		
190	Brachyramphus perdix. Pall. (1211 s.)			×	—
191	— Kittlitzi. Brdt. (1213 s.)			×	—
192	Synthliborhamphus antiquus. Gm. (1215 s.)			×	×
193	Uria lomvia arra. Pall. (1217 s.)			×	×
194	— troile californica. Bryant. (1219 s.)			×	×
195	Cephus (Pseuduria) columba. Pall. (1227 s.)			×	×
196	— (Pseuduria) carbo. Pall. (1224 s.)			×	×
197	Phaleris psittaculus. Pall. (1227 s.)			×	×
198	Ciceronia pusilla. Pall. (1229 s.)			×	×
199	Simorhynchus cristatellus. Pall. (1231 s.)			×	×
200	— pygmaeus. Gm. (1235 s.)			×	×
201	Ceratorhina monocerata. Pall. (1241 s.)			×	×

202	Lunda cirrhata. Pall. (1243 s.)			×	×
203	Fratercula corniculata. (1248 s.)			×	×
	Podicipedidae (Podicipidae). Perkozy.		2 gatunki.		
204	Dytes (Podiceps) auritus. L. (1256 s.)			×	×
205	Lophaethyia Holboelli. Reinh, (1253 s.)			×	×
	Colymbidae. Nury.		4 gatunki.		
206	Colymbus Adamsi. Gray. (1259 s.)			×	×
207	— arcticus. L. (1262 s.)			×	×
208	— septentrionalis. L. (1264 s.) (lumme. Gunn.)			×	×
209	— glacialis. L. Bianchi.	Bi.		–	×
			Ogółem . .	195	153
			Form wątpliwych	9	3
			Form z wysp komandorskich brakuje na Kamczatce	14	

WYDAWNICTWA
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WE LWOWIE.

Prace naukowe, Dział II, matematyczno-przyrodniczy.

I. Weyberg Zygmunt. Podstawy krystalografii, z 124 rys. w tekście i 4 tabl., str. XIV i 160 500

II. Zuber Rudolf. Flisz i nafta, z 162 illustracyami w tekście i 3 tablicami, str. XVI i 350 1200

Archiwum naukowe, Dział II, matematyczno-przyrodniczy.

Tom I. Bodaszewski Łukasz. Teorya ruchu wody na zasadzie ruchu falowego. Część I, z 76 fig. w tekście i 2 tabl., str. 126 (320 M.). — Łoziński Walery. Doliny rzek wschodnio-karpackich i podolskich, z 7 fig. w tekście i 5 tabl., str. 67 (240 M.) — Hirschler Jan. Spostrzeżenia nad rozwojem zarodkowym motyli, z 9 fig. w tekście i 4 tabl., str. 85 (240 M.). — Grochmalicki Jan. Badania nad regeneracyą soczewki ocznej u ryb, z 1 tabl., str. 28 (80 M.). — Sawicki Ludomir. Z fizyografii zachodnich Karpat, z 27 fig. w tekście i 2 tabl., str. 108 (280 M.). — Weigl Rudolf. Studya nad aparatem Golgi-Kopscha i trofospongiami Holmgrena w komórkach nerwowych kręgowców, z 1 tabl., str. 114 (320 M.) 1480

Tom II. Nowak Jan. Jednostki tektoniczne polskich Karpat wschodnich, z 4 ryc. w tekście i 1 tabl., str. 44 (120 M.). — Tokarski Julian. Lakkolit z Cerro de Cacheuta w Argentynie, z 3 fig. w tekście i 3 tabl., str. 32 (100 M.). — Bednarski Adam. Okulistyka ziołopisów polskich w XVI i na początku XVII wieku, str. 38 (90 M.). — Beckówna Zofia. Wpływ głodzenia na składniki plazmatyczne (mitochondria, pigment) komórek wątrobowych traszki (Amphibia: Triton) z 2 ryc. w tekście i 2 tabl., str. 31 (80 M.) 390

Archiwum Tow. Naukowego. Dział III, matemat.-przyrodn.

Tom I. Jankowska Wanda. O bezwodnych sodalitach chromianowych, str. 16 (50 M.). — Kaubówna Anda. Syntezy pirogenetycznych sodalitów siarczanowych, str. 20 (100 M.). — Jakubowski Zygmunt. O mangostynie, str. 21 (100 M.) — Huber Maksymilian T. Teorya płyt prostokątnie-różnokierunkowych wraz z technicznemi zastosowaniami do płyt betonowych, krat belkowych i t. p. z 29 rys. w tekście, str. 240 (1500 M.). — Czekanowski Jan. Prawa Mendla i Galtona i współczynniki Pearsona, str. 44 (200 M.). — Dybowski Benedykt. Spis systematyczny ssawców wschodnio-syberyjskich, str. 15. — Dybowski Benedykt. Spis systematyczny gatunków i ras, należących do avifauny wsch. Syberyi, str. 31. — Dybowski Benedykt. Spis systematyczny gatunków i ras, należących do avifauny Kamczatki i wysp komandorskich, str. 13 (za wszystkie trzy rozprawy 400 M.). — Bolland Arnold. O mikroanalizie optycznej z zakresu związków metali, str. 30 (200 M.). 2550

Balzer Oswald. Nauka uniwersytecka, a kolejność studyów w uniwersyteckiej nauce prawa, str. 43 120

Księga Pamiątkowa ku czci Bolesława Orzechowicza. Tom I. str. XXVII i 544 z 10 tabl. i 2 ryc. w tekście; Tom II. str. 661 z 3 tabl. i 1 ryc. w tekście, 1916 2400

Sprawozdania Wydziału Towarzystwa. Roczniki 1901—1919 po . 30

Pierwsze dziesięciolecie Towarzystwa dla popierania nauki polskiej (1901—1910), napisał dr. Przemysław Dąbkowski, 1911, str. 52. 120

Bulletin de la Société pour l'avancement des sciences. Tom I (1901—1910) str. 204. 240

Tož zesz. IX—XIII (1911—1913) po 30
